

UTRIP OBČINE
LUKOVICA

Rokovnjač

INFORMATIVNO
ZABAVNI
ČASOPIS

Letnik 2 - št. 2

svečan (februar) 2000

IZDAJA OBČINA LUKOVICA v nakladi 1550 izvodov.

*Hodi med srečnimi,
da se naležeš občutka sreče!
Osrečuj nesrečne,
Da prideš do lastne sreče!*

Dolfe Mrak-Luč

Spoštovani!

Prvi mesec leta dva tisoč je za nami. Minil je brez posebnosti, le pri Rokovnjaču se je tokrat zgodilo, da je njegov nabiralnik prepoln. Kar nekaj člankov bo moralo čakati na naslednjo številko. Oglaš se nam vse več bralcev in nekateri med njimi v svojih člankih pišejo tudi o tem, kaj se dogaja v uredništvu časopisa. Moram povedati, da takih člankov, ki trdijo nekaj, kar ne drži, v imenu uredništva ne moremo objavljati, razen če se avtor strinja, da to objavimo med šalami. Pri objavi člankov s komercialno vsebino mora avtor preskrbeti tudi naročilnico za objavo. Za vse članke velja, da morajo biti poslani na naslov: Uredništvo Rokovnjača Lukovica 46, ali pa oddani v poštni nabiralnik v prvem nadstropju občinske hiše pred vhodom v prostore Občine. Nekateri še sprašujete za cene oglasov, zato vam jih danes v celoti objavljamo. Pri nekomercialnih oglasih velikokrat pozabite napisati, kdo je plačnik. Brez tega podatka oglas ne bo objavljen. Za komercialni oglas pa prosimo, da nam priložite naročilnico. Toliko o poslovnem delu našega časopisa.

Nekaj posebnosti se nam obeta! V tej številki poizkusno objavljamo horoskop, ki je bil izdelan prav za bralce našega časopisa. Tudi šale so končno našle pot do vas. V pripravi je kviz, ki ga bomo izvedli v sodelovanju z ljubljanskimi kinematografi. Dogovarjamo se še in prvi nagradni kviz bo objavljen v marčevski številki. Veliko vasi nam ne sporoča svojih novic, zato bomo poizkusili takšne novice zbirati s pomočjo »letečega« reporterja, ki se bo v vsaki vasi oglašil najmanj dvakrat mesečno, po potrebi pa tudi večkrat. To naj bi bile nekatere novosti, o katerih pa pričakujemo, da nam napišete svoje mnenje, saj bomo te novosti redno uvrstili le, če boste vi tako želeli.

Naj za zaključek povem še nekaj vtisov in mnenj, ki sem jih slišal iz vaših ust. O kamnolomu Lukovica je vse preveč govorjenja in premalo povedanega. Namesto želja naj se zapišejo dejstva. DDC in DARS premalo obveščata prebivalce doline o svojem delu. Podjetja in podjetniki premalo predstavljajo svoje delo. V osrednjem delu Črnega grabna kultura že predolgo spi. Kje so programi celostnega razvoja podeželja in obnove vasi? Te vaše besede bodo osnova za članke v naslednjem Rokovnjaču.

Kaj pa jaz? Ob proslavi kulturnega praznika sem presenečen ugotovil, da se je udeležili prebivalci vse občine, od Prevoj do Trojan. Do zadnjega kotička napolnjena dvorana in balkon dokazuje, da v tej dolini še živi narodna zavest. Ponosen sem, da živim med takimi ljudmi.

urednik

OBVESTILO

Zaradi pogostih nasprotovanj posameznih občanov - gospodinjstev opravljanju dimnikarske dejavnosti gospoda Alojza Tkalca iz Šentvida, pojasnujemo naslednje:

- Občina Lukovica je leta 1995 podelila koncesijo za pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka (v nadaljevanju dimnikarska dejavnost) gospodu Alojzu Tkalcu, Dimnikarstvo s.p., iz Šentvida pri Lukovici št. 45,

- koncesijska pogodba je sklenjena za 10 let in določa obveznost koncesionarja (g. Alojza Tkalca), da opravlja dimnikarsko dejavnost na celotnem območju Občine Lukovica,

- Dimnikarska dejavnost obsega:

- pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov, zračnikov in naprav za prezračevanje prostorov zaradi varstva okolja

- merjenje dimnih in drugih emisij kurišč

- izvajanje mehanskega in kemičnega čiščenja ter antikorozijske zaščite na kurilnih napravah

- vodenje katastra vseh kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih naprav

- opravljanje pregledov in izdelava strokovnih mnenj in poročil o napravah

- izvajanje izrednih pregledov naprav na podlagi zahtev pristojnih inšpektorjev in drugih del po dogovoru z uporabniki storitev.

V skladu s Pravilnikom o rokih in načinu čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav, dimnih vodov in prezračevalnih naprav ter o meritvah dimne ali druge emisije kurišč (Ur. list SRS, št. 1/76 in Ur. list RS, št. 70/96) je koncesionar dolžan čistiti:

1. Kurilne naprave na trda goriva, dimovode in dimnike v gostinskih obratih, obratih družbene prehrane, pekarnah in v podobnih obratih, ki te naprave stalno uporabljajo, najmanj vsakih štirinajst dni.

Naprave iz prejšnjega odstavka v zasebnih gospodinjstvih se čistijo enkrat mesečno, če ni z občinskim odlokom določen daljši rok.

2. Kurilne naprave na tekoča goriva, dimovodni in dimniki v gostinskih obratih, obratih družbene prehrane, pekarnah in v podobnih obratih, ki te naprave stalno uporabljajo, najmanj vsaka dva meseca; če moč takih naprav presega 1000 kW (860 kalorij na uro), se te naprave čistijo najmanj vsakih štirinajst dni.

Naprave iz prejšnjega odstavka v zasebnih gospodinjstvih, se čistijo najmanj enkrat letno.

3. Dimovodi in dimniki kurilnih naprav na plinska goriva, po potrebi, najmanj pa enkrat letno.

4. Kurilne naprave, dimovodi in dimniki v obratih lesne industrije in obrti ter v obratih drugih dejavnosti, v katerih je zaradi proizvodnega procesa povečana požarna in eksplozijska dejavnost, se morajo na zahtevo uporabnika takih obratov čistiti tudi izven rokov.

Kurilne naprave dimovodov in dimnikov v industrijskih obratih se morajo čistiti v rokih, ki jih sporazumno določita uporabnik in dimnikarske organizacije.

5. Čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in prezračevalnih naprav oziroma meritve sajavosti dimnih plinov se mora izvršiti v krajših rokih, kot so predpisani s Pravilnikom, če dimnikarska organizacija ugotovi, da je zaradi manjših pomanjkljivosti teh naprav to potrebno, ali če to zahteva uporabnik naprave ali organ pristojne inšpekcije.

6. V času od 1. junija do 30. septembra mora dimnikarska organizacija opraviti strokovni pregled kurilnih naprav, dimovodov, dimnikov in prezračevalnih naprav v objektih, če so varne in v uporabnem stanju.

Glede na navedeno so vsi občani dolžni dopustiti koncesionarju g. Alojzu Tkalcu, da opravlja redne kontrolne preglede in čiščenja, seveda v skladu z roki, ki jih določa citirani pravilnik. V primeru kakršnihkoli nesoglasij glede kvalitetnega opravljanja dimnikarske dejavnosti ali nespoštovanja določil pravilnika, se občani lahko obrnejo na Občino Lukovica s pisno pritožbo.

Občinska uprava

CENIK OGLOSOV

Komercialni (reklame)

1 stran	60.000 SIT
1/2 strani	30.000 SIT
1/4 strani	15.000 SIT
1/8 strani	7.500 SIT

nekomercialni (osmrtnice, obvestila, opozorila...)

1/6 strani (mali)	7.000 SIT
1/4 strani (veliki)	10.000 SIT

Cenik je v neto zneskih. Oblikovanje oglasov ni všteto v ceno.

Uredniški odbor:

Člani: Maja Smrkolj, Monika Mohar, Joško Jakopič, Vinko Jeras, Izток Obreza

Tehnični urednik: Božo Stupica

Glavni in odgovorni urednik: Vili Golob

Lektor: Ivica Ogorevc

Rokovnjač izhaja v nakladi 1550 izvodov, prejema ga vsa gospodinjstva na dom.

Naslov: Lukovica 46

1225 Lukovica

Tisk: Kočevski tisk

Mladinski pevski zbor na Prešernov kulturni praznik

PRESENETLJIVO DOBRO OBISKANA PROSLAVA OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika je Odbor za družbene in društvene dejavnosti Občine Lukovica povabil vse občane na proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Ta je bila ne samo dobro izvedena, temveč tudi presenetljivo dobro obiskana. Prvič se je namreč zgodilo, da je bila dvorana kulturnega doma v Lukovici nabito polna in da je bilo sedežev za vse kulture željnih premalo – tako v dvorani kot na balkonu.

Kulturni program je bil pester in zanimiv, saj so se nam v slabi uri predstavili zelo različni izvajalci, od pevskih zborov do mladih članov Kulturnega društva Janko Kersnik, učencev osnovne šole in največje zanimivosti večera – tamburašev.

Za začetek je obiskovalcem zapel moški pevski zbor Lipa s Trojan, pod

vodstvom Rada Kapusa. Člani kulturnega društva Janko Kersnik iz Lukovica so nam prebrali odlomke iz Prešernovega življenja in že je nastopil pevski zbor Osnovne šole Janko Kersnik, ki je prijetno presenetil in med drugim zapel tudi Prešernovo Luna sije, klad'vo bije. Osnovnošolci so nato zrecitali tudi pesem o otroškem odnosu do knjige in odraščanju z njo. Še enkrat so nastopili člani Kulturnega društva Lukovica in v ozadju se je že pripravljaj tamburaški orkester z Vrhpolj. Ta je začetek zaigral tri skladbe in nam zaradi dobrega odziva postregel z še z eno. Zaključek prireditve, ki jo je povezovala Helena Urbanija, je bil zopet prepuščen moškemu pevske-mu zboru Lipa.

Ob koncu prireditve se je župan Anastazij Živko Burja zahvalil vsem nastopajočim in obiskovalcem za tako številčen obisk in ob tem zopet ponovil svojo obljubo, da naj bi Lukovica že v kratkem dobila prenovljeno dvorano kulturnega doma. Upamo, da bo res tako in da se bomo tudi v prihodnje tako dobro izkazali z obiskom naših redkih kulturnih prireditev, kot smo se tokrat. Navsezadnje kulturni praznik ni same-mu sebi v namen, temveč nas opominja, da vsaj en dan v letu znamo pokazati naš odnos do slovenske kulture in umetnosti in z obiskom tovrstnih dogodkov predvsem našo zahvalo umetnikom.

Maja Smrkolj

ŽUPAN ODGOVARJA NA VAŠA VPRAŠANJA

V januarju nam je pisala bralka M. P. s Trojan in zastavila našemu županu dve vprašanji, ki ju danes objavljamo skupaj z odgovoroma nanju.

Kdaj bo na vrsti adaptacija cerkvice sv. Mohorja in Fortunata v Podzidu?

Cerkvica sv. Mohorja in Fortunata v Podzidu spada pod župnijo Šentgotard. Adaptacija posameznih cerkev v Občini Lukovica se prične na pobudo župnije, v kateri se nahaja cerkev.

Pogovori za obnovo cerkve sv. Mohorja in Fortunata v Podzidu so se med župnijo Šentgotard, Nadškofijskim uradom v Ljubljani in Zavodom za naravno in kulturno dediščino v Kranju pričeli že pod vodstvom prejšnjega župnika, g. Toneta Humarja. Občina Lukovica je bila s potrebno obnovo že seznanjena in je pripravljena sodelovati tudi s finančnimi sredstvi.

Ko bodo s strani Zavoda za naravno in kulturno dediščino v Kranju posredovana bolj natančna navodila za obnovo, se bodo dela lako finančno ovrednotila in se bo lahko pridobila tudi potrebna gradbena dokumentacija za obnovo fasade. Takrat bo verjetno župnija Šentgotard tudi pisno zaprosila za finančno pomoč Občine Lukovica.

Na koga se lahko obrne društvo za finačno pomoč pri izvedbi svojega programa, če od Krajevne skupnosti čaka objubljenno nakazilo 8 let?

Na območju Občine Lukovica so kot ožji deli občine ustanovljene krajevne skupnosti zaradi zadovoljevanja posebnih potreb občanov na območju posameznih naselij.

Če posamezna krajevna skupnost ne dela v interesu krajanov, se lahko krajan (društva) obrnejo na Občino Lukovica.

Vsa društva, vpisana v register društev, ki aktivno delujejo na območju Občine Lukovica, dobijo iz občinskega proračuna določena sredstva. Seveda morajo vsa društva predstaviti svoje programe, aktivnosti, na podlagi katerih se lahko podelijo sredstva za redno dejavnost.

Župan
Anastazij Živko Burja

OPRAVIČILO

Pri članku z naslovom ČAS KOLIN je prišlo do tiskarske napake v besedilu, in sicer je bila beseda prašič zamenjana z besedo pšenica. Gospodu Marku Cerarju se opravičujemo za nenamerno napako.

Uredniški odbor glasila Rokovnjač

OBIČAJI, KI LJUDI ZBLIŽUJEJO

Na skrajnem vzhodnem robu naše občine, pravzaprav na tromeji občin Vransko, Lukovica in Zagorje stoji cerkev sv. Mohorja in Fortunata. Kraj se uradno imenuje V Zideh, sicer pa je med ljudmi poznan kot Podzid in tudi Zazid. Katero ime naj bi uporabili, pravzaprav ni pomembno, prav pa je, da vemo, da s svojim severnim delom seže preko magistralne ceste Ljubljana-Celje, jugovzhodni del pa izgubi svoje ime pri odcepu ceste za Šentgotard.

Sv. Anton V Zideh

CERKVICI V ZIDEH

V Zideh pod Trojanami majhna cerkev stoji, ki letos petstoletnico slavi. Tonček kračman je njen patron, pa sveta Barbara je tam doma, ki vseh rudarjev je zavetnica.

Januarja je povsod mrzlo, a v Zideh je prav toplo, tam se krače licitirajo in z vincem dobrim se požegnajo.

Ker pa cesta slaba pelje tja, nabirka zelo potrebna bi bila, da Antonu v puščico kaj več bi primaknili in cesto asfaltirano kaj prej dobili.

Mogoče se pa občina bo naša izkazala, pa kak tolar več nam žrtvovala, da po asfaltu lahko pripeljali se bomo tja, kjer stoji ta čudovita, skromna cerkev.

Anica Pungartnik

Dražba se je pričela

V več kot pol tisočletja staro cerkev se napotim, ker so mi povedali, da tam praznujejo god sv. Antona na poseben način. Nenavadna lega cerkve kaže, da je verjetno starejša od zaselka, ki je na grebenu nad njo. Verjetno so jo gradili prebivalci soteske, ki se globoko pod cerkvijo spušča proti Izlakam. Ob njej stoji le hiša ključarja Toneta, ki rad pokaže njeno notranjost. Trije oltarji, bogati s kipi in rezbarijami kljub starosti kažejo izredno moč in življenjsko radoživost njihovega ustvarjalca. Nekaj klopi je v cerkvi in zadaj pod stropom majhen kor. Ob oltarju sv. Antona stoji koš. Verniki, ki prihajajo k maši, prinašajo vanj darove. Kljub nenavadni uri – pol štirih popoldne je, pa še delavni dan – se cerkev kmalu napolni z obiskovalci, nekaj jih ostane celo zunaj. Pevci pevskega zbora Lipa s Trojan dopolnjujejo lep cerkveni obred, ki ga vodi gospod Marko Pajk, upravitelj te cerkve, sicer pa župnik v Čemšeniku. Po končani sveti maši se zdrenjamo v ključarjevo hišo, kamor prineso tudi koš z darovi. V košu so večinoma krače, nekaj pa je tudi klobas. Začela se bo dražba. Gospod žup-

Ljudje prinašajo darove

nik nam zaželi, da bi nam kupljeno na dražbi čimbolj teknilo. Vsaka krača, ki dobi novega lastnika, je pospremljena z duhovitim komentarji, tako da smeja ne manjka. Sproščena beseda, zbadljiva, a nikoli žaljiva, kaže na dobro medsebojno poznavanje. Tudi potepuhi, ki smo slučajno našli to prireditel, smo deležni zbadljivk. Vse pa zveni zdravo in iskreno, tako da bi najraje duh tega večera odnesel s seboj in z njim okužil vse Slovence. Petje nam lepša večer. Lepa narodna pesem, kateri ob zboru pritegnemo vsi. Še si zna naš človek pripraviti dogodek, ki greje srce, če ne verjamete, pa pridite prihodnje leto v Podzid in se prepričajte. Morda pa bodo Trojanji že prej pripravili kaj podobnega. Povprašajte jih, da takšnih prijetnih dogodkov ne zamudite. Ni kaj, Trojanji znajo!

Tudi visoki gostje so tu

v. g.

UREJANJE PROSTORA NA OBMOČJU OBČINE LUKOVICA

Ob hitrem razvoju naselij, kmetijstva, sekundarnih in terciarnih dejavnosti in s tem povezanim obremenjevanjem okolja je lokalna skupnost dolžna skrbeti za usklajeno načrtovanje gospodarskega in prostorskega razvoja na svojem območju. Pri tem je pomembna zavest skupnosti in posameznika, da je prostor razvojni dejavnik, s katerim se gospodarji, to je gospodarno ravna v povezavi z drugimi razvojnimi dejavniki.

Na področju prostorskega planiranja se zavedamo, da je za naš prostor razvoj podeželja nujen in eden od pomembnejših delov regionalnega razvoja. Z razvojem podeželja ne mislimo samo spodbujanje, usmerjanje, prilagajanje kmetijstva, temveč celovito kompleksno reševanje problemov podeželja in vasi. Naše vodilo je skrb za varovanje, razvijanje in ohranjanje značilnosti podeželja in vasi, njenih vrednot in identitete.

Danes številni primeri neustreznega načrtovanja oz. umeščanja novih gradenj v obstoječo morfološko strukturo naselij, degradacij kulturne krajine ter posegi na geološko nestabilnih in poplavno ogroženih območjih dokazujejo kritično obdobje načrtovanja na lokalni ravni. Stanje je posledica vse bolj odločujočih različnih interesov namesto strokovnih meril v procesu načrtovanja razvoja v prostoru.

Z uveljavitvijo nove ureditve, po kateri je občina postala temeljna samoupravna skupnost, je urejanje prostora postalo ena izmed izvirnih pristojnosti občine. V zvezi s tem so preteklo leto začele veljati spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana RS za obdobje 1986–2000 in prostorskih sestavin družbenega plana RS za obdobje 1986–1990. Spremembe se nanašajo na dopolnitev zasnove energetske in prometne infrastrukture, varo-

vanja naravnih virov, naravne in kulturne dediščine ter poselitve. Razširitev obveznih izhodišč prostorskih sestavin planskih aktov RS pomeni za občino obvezo njihovega vključevanja oz. uskladitve v prostorskih sestavinah njenih planskih aktov. Te spremembe so za nas izredno pomembne, kajti pristopili smo k spremembam in dopolnitvam prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine. Spremembe in dopolnitve temeljijo na dveh vidikih:

- pobude oz. želje občanov
- usklajevanje občinskega plana z obveznimi izhodišči državnega plana.

Pri prvem vidiku je v ospredju obvezno izhodišče državnega plana na področju poselitve. Tako se zaradi racionalne rabe zemljišč poselitev usmerja v ureditvena območja naselij tako, da se izkoristijo zemljišča znotraj zazidaljivih površin naselij z aktivno prenovo obstoječega stavbnega fonda, s sanacijo degradiranih urbanih območij in z aktiviranjem nepozidanih ali nezadostno izkoriščenih zemljišč. Nova razpršena gradnja ni več dovoljena, če ne gre za potrebe kmetijskih dejavnosti in dopolnilnih dejavnosti kmetij.

Osnovni cilj tega ukrepa je preusmeritev razvojnih interesov in s tem povezane stihijske disperzne pozidave z obrobij obstoječih grajenih struktur v prestrukturiranje in iskanje razvojnih možnosti znotraj naselja.

Najboljša kmetijska zemljišča se lahko izjemoma, če ni mogoče uporabiti zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko proizvodnjo, namenijo za nekmetijsko rabo le v primeru gradnje objektov, ki neposredno služijo primarni kmetijski proizvodnji, gradnjo infrastrukturnih objektov in naprav, objektov za potrebe zaščite in reševanja ter za širitev pokopališč.

Poleg vlog oz. predlogov občanov bomo v spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega plana vključili tudi obstoječe in predvidene trase ko-

munalne infrastrukture, varstvene pasove za vodne vire, lokacijo za športnorekreacijski center, smetišče, vse spremembe in dopolnitve, ki so vezane na izgradnjo avtoceste idr. Ko bo izvajalec, Regijska razvojna družba iz Domžal, izdelal osnutek sprememb in dopolnitev prostorskega plana, bo le-ta javno razgrnjen. Na podlagi pripomb in predlogov iz javne razgrnitve in javne obravnave bo dopolnjen osnutek posredovan Uradu za prostorsko planiranje, ki bo poskrbel za usklajevanje interesov in izpolnjevanje obveznih izhodišč posameznih pristojnih ministrstev. Sledil bo sklep Vlade RS, na podlagi katerega bo izdelan predlog sprememb in dopolnitev, ki ga bo sprejel občinski svet z odlokom.

V prostorskih sestavinah občinskega planskega akta je za posamezna naselja določen način urejanja s prostorsko izvedbenimi akti. Sestavni del pridobivanja prostorske dokumentacije je tako tudi izdelava zazidalnih in ureditvenih načrtov. Trenutno poteka postopek izdelave treh zazidalnih načrtov: PŠ 7 v Šentvidu, za katerega izvajalec SKG Kamnik pridobiva soglasja k dopolnitvi osnutku; L 8 v zahodnem delu naselja Lukovica, za katerega osnutek izdeluje podjetje Pa prostor iz Ljubljane; L 6 južno od magistralne ceste G I 10 med naseljem Lukovica in bodočo traso avtoceste, za katerega osnutek izdeluje Regijska razvojna družba iz Domžal. Za potrebe rušencev je predvidena izdelava ureditvenega načrta B2 in B1 v Blagovici. Za slednjega je predvidena sprememba načina urejanja s prostorsko ureditvenimi pogoji. Vsa projektantska dela na območju Blagovice vodi DARS oz. DDC – Projekt 5.

Postopki izdelave prostorskih planskih in izvedbenih aktov so zaradi prisotnosti večjega števila subjektov planiranja in zaradi predpisanih faz sprejemanja dolgotrajni. Sicer pa so tudi vse predvidene spremembe v prostoru dolgoročne.

Oddelek za komunalno

TRGOVINA V ŠENTVIDU SPET ODPRTA

Po dvomesečnem mrtvilu je v Šentvidu spet oživela bivša Mercatorjeva trgovina z mešanim blagom.

Tokrat je najemnik SPINA (samopostrežba prehrabnih in neprehrambenih artiklov), d.o.o., Krašče 17, Moravče. Otvoritev je bila 18. decembra 1999 in po dobrem mesecu dni obratovanja so tu že prvi vtisi.

Za nekaj minut (čas je dragocen!) sem zmotila g. Joži Novak, ki je sicer poslovodkinja v SPINI v Krašчах, vendar redno pomaga tudi v trgovini v Šentvidu in uvaja svojega sina Mateja, ki je tukaj »novopečeni«
poslovodja. SPINA d.o.o. je pravzaprav družinsko podjetje, saj so v njem zaposleni ali vsaj pomagajo vsi družinski člani, kar je vsekakor prednost v tem poslu. Dobro se zavedajo, da je konkurenca na področju trgovine zelo močna, da so kupci vse bolj

zahtevni in da je obstoj odvisen od pridnega in doslednega dela, pravega pristopa (zadovoljiti kupca tako glede pestrosti ponudbe in kvalitete izdelkov, kakor tudi ponuditi ugodne variante - popusti, akcije, diskontne cene).

Torej so imeli na dan otvoritve 10 % popust na vse kupljeno blago, mesečno pa imajo akcijo za določene artikle, katere posebej označijo in zanje izdajo tudi reklamni plakat.

Vse blago (razen akcijskega) ima poleg maloprodajne tudi diskontno ceno - slednja je zagotovljena ob nakupu večjega števila istega artikla. To je lepo razvidno iz etiket, nalepljenih po policah; označena je koda in naziv artikla, redna in diskontna cena ter minimalna diskontna količina.

Za podjetje SPINA d.o.o. ali bolje rečeno kar za »trgovsko« družino Novak iz Kraš, je bilo leto 1999 dokaj naporno, saj so v tem letu razširili domačo trgovino (ta posluje že 9 let), skoraj hkrati pa so odprli še 2 poslovalnici: v Pečah pri Moravčah in v Šentvidu pri Lukovici. Ob tej priložnosti bi se želeli kupcem opravičiti za morebitne začetne spodrsilaje. Veseli in hvaležni so vsakega mnenja in predloga za izboljšavo ponudbe, pa tudi za kritike kupcev, kajti le na tak način lahko dobijo pravo informacijo o želji kupca.

Obljubljajo, da se bodo potrudili urediti v tem letu načrtovane degustacije in poskrbeli še za kakšno presenečenje.

Ostane nam še predstavitev zaposlenih.

Poslovodja: Matej

Prodajalke: Alenka in Mira (ki sta ostali od prejšnjega najemnika), Jana (prišla je iz SPINE Kraš), Ana (na novo zaposlena).

In še kratka izjava naključno izbranega kupca.

»Pošteno povedano, s trgovino SPINA sem zelo zadovoljna. Izbira je dobra, osebje prijazno in prizadevno. Zgodilo se je, da

niso imeli določenega artikla, katerega sem želela; to sem jim povedala in naslednji dan je že bil na polici.«

Zaupala je tudi svoje ime: Jana iz Šentvida.

Dobro in lepo je, da je trgovina v Šentvidu spet odprta.

Marinka P.

PREVOJE V LETU 2000 - NAJŠTEVILČNEJŠA VAS OBČINE LUKOVICA

Prevoje se prvič omenjajo še iz časov rimskega imperija, kar dokazujejo arheološke izkopanine rimskega vodovoda. Prevoje so v novi občini Lukovici že šesto leto. Veliko Prevojčanov meni, da smo bili v občini Domžale nerazvita KS, danes pa sodimo v najbolj razvito! Ljudje, ki se tu od nekdaj naseljujejo, pričakujejo tudi nekaj več kot v drugih delih naše občine - »nadstandard«. Ko prihajamo ponoči v našo KS iz razsvetljenih Domžal, pred nami ugasnejo luči, pločniki in kolesarske pa kar steze izginejo. Mimovozeči res vidijo lepo urejeno naravo, vendar marsikdo, ki ne pozna teh krajev, misli, da je prestopil »mejo«? Serviserji, reševalci, gasilci in obiskovalci težko najdejo naslovnik, saj na tem področju vlada prava zmeda v imenu Geodetskega zavoda iz Domžal. Naključni turist ne more dobiti informacij o krajevnih znamenitostih in njihovi ponudbi. Iz prostorskega plana občine mi je znano, da se bo v KS Prevoje gradilo veliko novih stanovanjskih hiš in blokov. To prinaša nove priseljence in nove zahteve po urbanem okolju. Že sedaj hodi v malo in osnovno šolo v občini 567 otrok. Podatki kažejo, da iz KS Prevoje obiskuje osnovno šolo 110 učencev in še približno 80 srednješolcev. Otroci v naši KS imajo eno športno igrišče za košarko, katerega smo s prostovoljnim delom zgradili mladinci davnega leta 1971 v

SPINA

SPINA d.o.o., Kraš 17,
1251 Moravče,

Poslovalnica TRGOVINA in DISKONT Kraš,
Poslovalnica TRGOVINA in DISKONT Šentvid
Poslovalnica TRGOVINA Peče

AKCIJA

**Od 20. 2.
do 2. 3. 2000**

TRGOVINA ŠENTVID

KAVA BAR 100g	149.90
KAVA BAR 1/1	1269.90
RIŽ SPLENDOR 1/1	143.90
FIŽOL RJAVI 400 g	64.90
FIŽOL BELI 400 g	64.90
POLŽKI PARADISO 400 g	74.90
ČAJ PLANŠARSKI FILTER	118.90
KNOR GOVEJE KOCKE 132g	273.90
SIRUPI 1,5 l	379.90
VINO HALOŽAN 1/1	349.90
MILO PALMOLIVE 100 g	79.90
TOALETNI PAPIR 10/1	234.90
SOK FRUCTAL POM. 1/1	135.90
WHISKEY BLACK YACK 0,75l	1199.90

SIT

tel.: 041 593 011

Šentvidu. Želje po novih športnih objektih so mladim pri nas le sanje. Starši, župan, podžupana in svetniki, ker so otroci naše bogastvo in prihodnost, ponudimo jim roko. Otroci na cestah in gostilnah so žrtve alkohola in drog, ki vodijo v vandalizem in kriminal. Mladi zaman iščejo službo v naši občini, saj nimamo dolgoročne usmeritve za pridobivanje novih delovnih mest. Čas je za spremembe, za nekaj novega, boljšega, prihodnost naj bo izziv za obrtno cono, turizem, šport in rekreacijske površine. Bliža se nam avtocesta, ki bo prerežala KS na pol. Ob njej bo potekala kanalizacija in se v Vrbi iztekala v bodočo centralno čistilno napravo občine Lukovica. Vse to pa zahteva izgradnjo kanalizacije v celotni občini Lukovica. Letošnji proračun občine bo presegal 700 milijonov tolarjev, od tega bo večji del prihodka iz prekvalifikacij zemljišč na AC skozi našo KS Prevoje.

Prevoje štejejo 588 prebivalcev ali 12,47 odstotkov celotnega prebivalstva

v občini Lukovica. Krajevno skupnost Prevoje sestavljajo vasi, ki imajo: Prevoje 588, Šentvid 216, Imovica 106, Vrba 86 in Prevalje 51 prebivalcev. Skupaj nas je 1047 prebivalcev ali 22,19 odstotkov v občini Lukovica. V naslednjih petih letih bo od 400-600 novih prebivalcev v KS Prevoje.

Avtocesto naj bi dogradili do leta 2006, namenski denar se bo porabil, občini se bodo zmanjšala sredstva, v KS Prevoje pa bo vse po starem. Dobili bomo novo AC, zgradili nov občinski vrtec, čistilno napravo, otroci bodo za Miklavža vsako leto dobili novo žogo, množica ljudi se bo trla na novem stadionu in navijala za nov ekstremni šport »gledanje v nebo«, nova zvrst rekreacije bo pospravljanje sena, tako bodo tudi rekreacijske zmogljivosti zasedene, Kulturno-športno-turistično društvo Prevoje se bo preselilo v nove prostore pod vedrim nebom, zraven pa jim bo delala družbo še RD Prevoje Črni graben, in za vložena sredstva v telefonijo ne bomo

zahtevali vračila v delnicah (ker nas je sram prositi za svoje, saj smo iz bogate občine, iz katere so odpeljali ves pesek zastoni), cest, pločnikov in kolesarskih stez za asfaltiranje nam bo zmanjkalo, Mlekarska zadruga bo za občane ponudila nov izdelek »medeno mleko«, kurice in svinjake bodo podrli, tam pa zgradili novo kulturno in upravno središče nove občine Prevoje, pričeli bomo graditi kanalizacijo na lastne stroške (kot telefonijo), ob kanalizaciji bomo položili tudi kabelsko TV in jo uživali ob gledanju izza peči, nič ne bomo storili s prioriteta, saj jih sploh nimamo, o našem življenjskem prostoru bodo odločali drugi, in če bo po sreči, dobimo še smetišče namesto obrtne cone, katera bi edina na svetu proizvajala mah, ki raste in uspeva samo v prevojskih gmajnah. Kaj in kdaj se bo vse to uresničilo ali pa tudi ne, ni odvisno le od enega, temveč od nas vseh s Prevoj in KS Prevoje.

Danilo Kastelic

OBČNI ZBOR SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE - PODRUŽNICA LUKOVICA

Na občnem zboru SLS podružnice Lukovica so se zbrali člani, ki so pregledali delo minulega leta v Občini Lukovica, kasneje pa so se jim pridružili še predstavniki SDS in SKD Lukovice s predsednikom in pa župan OL Anastazij Živko Burja. Predsednik SLS podružnice Lukovica je nepreklicno odstopil.

V velikem številu so se dne 8. 1. 2000 zbrali na svojem rednem občnem zboru člani SLS - podružnice Lukovica, da bi pregledali delovno uspešnost v minulemu letu, hkrati pa si tudi načrtali dejavnosti v letu 2000. Zbor je vodil predsednik g. Andrej Burja, ki je samokritično ocenil dogodke leta in hkrati podal lastno videnje političnih dogodkov v minulemu letu. Člani so se z večino povedanega tudi strinjali, videnja pa so bila v nekaterih stvareh različna. V letnem poročilu o delovanju SLS na območju Občine Lukovica se je poudarila tudi delovna in konstruktivna drža občinskih svetnikov SLS pri delu v Občinskem svetu in pri sodelovanju s sorodnimi političnimi strankami. Nekaj pripomb je bilo le na udeležbe neodvisnega svetnika na listi SLS g. M. Kotnika, ki pa je ves čas molče prisostvoval zboru. Povedano je bilo tudi, da je osnovno vodilo občinskim svetnikom SLS v Občini Lukovica le čim večji prispevek k boljšemu in lepšemu življenju, predvsem pa tudi varnejšemu, glede cestne problematike. Pohvaljeno je bilo delo prav vseh članov podružnice, ki so kakorkoli sodelovali pri raznem delu. Prav posebej pa je veljala zahvala še g. Antonu Cerarju, podpredsedniku podružnice, za vse vodenje organizacije pri volitvah in kasneje, saj je na mnogih področjih javnega življenja praktično nenaдомestljiv. Predsednik g. Andrej Burja pa se je posebej še zahvalil dvema, pod-

predsedniku in podžupanu Občine Lukovica, g. Janku Hrovatu za vsestransko aktivnost in pomoč, med drugim pa tudi za to, ker sta skupaj z g. Marjanom Vidgarjem na prizorišču Tabora SLS v Vižmarjah brezplačno obnovila otroška igrala.

Predsednik SLS podružnice Lukovica g. Andrej Burja je zelo dobro in povezujoče vodil organizacijo in tako so člani neradi sprejeli na njegovo željo za razrešitev. Najlepše so se mu zahvalili, kot ustanovnemu in zvestemu članu SLS za dosedanj trud in hkrati z veseljem sprejeli njegovo ponudbo za nadaljnje sodelovanje.

Med prisotnimi člani je bil g. Ciril Smrkolj, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, ki je predstavil aktualno delo v vladi RS in poudaril, da se je odločitev za vstop v koalicijsko vlado dolgoročno iz-

kazala za pravilno. Vključitev ene od »pomladnih« strank v koalicijo je bila nujna odločitev za dobro Slovenijo v dani situaciji, kot se je to dogajalo že tudi prej, saj so rezultati vidni na vseh področjih.

Priljubljenost članov SLS Lukovice je velika, saj so se srečanja, ki je nato še trajala, udeležili tudi prijatelji iz sorodnih strank in simpatizerji, ki podpirajo usmeritve in delo SLS. S strani SKD sta se srečanja udeležila predsednik g. Franci Avbelj in pa župan Občine Lukovica g. Anastazij Živko Burja, ki se je med prijatelji dobro počutil in skrbel za dobro razpoloženje. S strani SDS se je srečanja udeležil njen predsednik in podžupan OL g. Franc Cerar in pa seveda predstavniki podružnic SLS iz Domžal, Moravč, Mengša, Vranskega in drugi.

SLS
Podružnica Lukovica

Občni zbor SLS Lukovica; župan Anastazij Živko Burja pozdravlja udeležence, med njimi minister Smrkolj.

INTERVJU

Bralcem Rokovnjača sem se odločila podrobneje predstaviti gospo Stanislavo Stopar, dolgoletno ravnateljico na brdski osnovni šoli, svetnico v občinskem Svetu Občine Lukovica, gospo, ki ima rada življenje v Črnem grabnu, ki ima rada ljudi; pred kratkim pa je postala tudi poslanka v Državnem zboru. Prislusnimo ji!

Kakšni so vaši spomini na otroška leta?

Na otroštvo imam lepe spomine. Rodila sem se v Rafolčah kot drugi otrok. Življenje z dvema bratoma in tremi sestrami je bilo vedno zanimivo. Kljub veliki obremenitvi z delom na kmetiji, kamor smo bili otroci že zgodaj vključeni, sem vedno našla čas za potepanje po vasi in prijateljske pustolovščine. Osnovno šolo – takrat »Nižja gimnazija Brdo-Šentvid«, sem obiskovala na Brdu. Posebno vesela je bila pot do šole in domov v zimskem času. Eno samo drsališče do Rafolč. Kakšen užitek! Razkošja nisem poznala. Otroci smo si večino šolskih potrebščin prisluzili sami z nabiranjem in prodajo borovnic. Verjetno smo zato znali že zelo zgodaj ceniti težko zaslužen denar. A če je doma nešteto krat primanjkovalo denarja za potrebe šestih otrok, je bilo ljubezni in kruha dovolj za vse. Dobrote in težave, veselje in žalost smo si znali deliti. Predvsem pa sem se naučila delati.

Po osnovni šoli ste se odločili za učiteljski poklic. Kako ste preživeli študijska leta?

Po končani osnovni šoli sem sledila očetovemu mnenju: »Stana ima živce za učiteljico.« Odločila sem se za učiteljski poklic. Odločitve nisem obžalovala. Štipendij takrat ni bilo, vsaj ne za nas kmečke otroke, zato sem eno leto med študijem stanovala in delala v gostilni pri Narobetu v Trzinu. Šola in strežba do poznih večernih ur sta potrjevali, da rada delam z ljudmi, da imam rada dinamiko in različno delo. Mnogokrat mi je primanjkovalo časa za učenje in spanje. Naporno, a v mladosti človek preмага ovire. Po končanem študiju sem prvo službo nastopila na moji osnovni šoli, med učitelji, ki so me poučevali. Zelo lepo so me sprejeli.

Dolga leta ste bili ravnateljica na OŠ Janka Kersnika Brdo. Ali lahko primerjate ravnateljstvo v nekdanji Jugoslaviji s samostojno Slovenijo?

Do leta 1984, ko sem postala ravnateljica, sem na OŠ Janka Kersnika Brdo tudi poučevala. Verjetno pričakujete, da vam odgovorim, da so nastale v teh desetih letih ogromne spremembe. Osebo jih nisem začutila. V šoli je bil prej in je tudi sedaj v ospredju otrok – učenec. Vsi odrasli, ki bodo to brali, lahko povedo, da smo se v šoli kar lepo imeli pred letom 1990 in tudi po letu 1990. Zame je bil otrok na prvem mestu, ki ga je treba veliko naučiti, ga vzgajati

in mu ponuditi zdrav razvoj. To pa učitelj ali ravnatelj lahko nudi, če ima dobre pogoje dela, se stalno izobražuje in ima podporo v starših. Pogoji dela so bili na brdski šoli tudi pred letom 1990 dobri. Ob izgradnji prizidka smo imeli dovolj lepih učilnic in tudi dobre učitelje. Danes je na centralni šoli in obeh podružnicah še boljši kolektiv, prostori (šola) pa se žal starajo in je potreba po urejanju velika. Zato je nujna tudi večja finančna pomoč občine. Sicer pa ta kolektiv dela za naše otroke in vnuke. Vsak tolar, ki je vložen v šolo, v znanje, je naša garancija za zdravo prihodnost občine.

Imela sem veliko srečo, da sem delala na brdski šoli, kjer smo bili veno pripravljeni na odprte pogovore z učenci in starši. Učitelji delajo odgovorno in mnogokrat preko svoje obremenitve (tabori, šole v naravi).

Od kdaj se ukvarjate s politiko in kako se kot ženska vidite v njej?

S čisto politiko se nisem nikoli ukvarjala. Nisem »rojen« politik. Vedno pa sem se poleg redne zaposlitve in delom z družino vključevala v dogajanja v okolici, kjer živim in delam. Pomembni so dobri človeški odnosi, dobro počutje posameznika. Trdim, da bi bila kot politik uspešna, saj bi se za to potrudila in znam prislusniti ljudem. Kariere pa si v politiki ne bi rada ustvarjala.

V občinskem svetu ste že drugi mandat. Kateri so po vaši oceni največji uspehi v naši občini?

Res, v občinskem svetu sem že drugi mandat. Izvoljena sem bila na listi LDS, katere članica sem od leta 1996. Prostor od Prevoj do Trojan, ki ga Domžalčani morda še danes imenujejo »vzhodno od rajas«, je postal samostojna Občina Lukovica. To je največji uspeh. Ljudje lahko usmerjajo razvoj svojega območja. S svojim sodelovanjem lahko narekujejo hitrost razvoja posameznega kraja, zaselka. Zagotovo pa so velik uspeh napekljati km zdrave pitne vode, lepše asfaltirane ceste, telefoni, razširjeni prevozi šoloobveznih otrok, odprava nevarnih poti, skrb za šolo, prizadevanja za izgradnjo vrtca, pa tudi uspešni dogovori (vsaj 90 %) med prizadetimi občani z DARS-om pri pripravi na gradnjo avtoceste. Tudi režijski obrat – bodoča komunalna dejavnost – je dobra odločitev. Velik uspeh so tudi obnovljeni kulturni in sakralni spomeniki. Pa še bi lahko naštevali.

Ob vseh uspehih pa v naši občini pogrešam strokovnjake, ki bi nas znali usmerjati v še hitrejši razvoj. Pogrešam tudi strpnost pri pogovorih in dogovorih. Od danes do jutri je težko urediti 20-letne želje ali brez truda priti na cilj. Zato se je nujno potrebno dogovoriti, kaj moramo najprej storiti in kaj lahko počaka. Torej potrebujemo razvojne programe, ki bodo kazali, kaj hočemo in koliko zmoremo.

Po odhodu Jožeta Leniča iz Parlamenta ste prevzeli njegovo

mesto. Kaj si obetate od mandata? Kaj boste storili kot poslanka v DZ za svojo občino (volilno enoto), državo?

20. januarja letos je Državni zbor potrdil moj mandat in delo v delovnih telesih Državnega zbora. Težko je reči, kaj si obetam od mandata, ki je časovno omejen na zadnje leto. Bojim se, da je to prekratek čas za odmevna dobra dela. Trudila se bom, da bom s svojim glasom odločala za dobro ljudi Republike Slovenije. Vem, da bomo sprejemali še veliko zakonov, pomembnih za državo za vstop v EU. Vesela bom, če mi bodo v vseh treh občinah (Lukovica, Moravče, Domžale) izrazili – povedali – svoja pričakovanja in me s tem usmerili v pomoč pri reševanju konkretnih problemov na določenem področju.

Kako se počutite kot 8 ženska v Državnem zboru?

Kot ženska se v Parlamentu dobro počutim. Navsezadnje so celo mediji poročali o »velikem« parlamentarnem dvigu »zasedenosti« žensk v Parlamentu ob mojem prihodu. Ugodnosti, ker sem ženska, nimam. Zakaj pa? Saj smo enakopravne moškim! Delo sprejemam odgovorno, čeprav nimam 7 ali 4-letne rutine. Če je z delom treba pričeti ob 8. uri zjutraj in končati ob 22. uri, sem za to pripravljena. Zelo sem hvaležna predsedniku DZ, poslankam in poslancem in še posebej moji poslanski skupini za prijazen sprejem in mnoge vzpodbude. Žal mi je le, da sem v Parlament prišla zadnje leto mandata.

Hvala za pogovor in čas, ki ste nam ga namenili. Kljub vsemu, da bo vaše obiskovanje Parlamenta kratko, vam želim, da bi z vašim entuziazmom in zavzetostjo čim večkrat prislusnili našim ljudem in njihovim potrebam.

Monika M.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA PODEŽELSKIH ŽENA BLAGOVICA-TROJANE

V soboto, 29. januarja, so se na Trojanah na svojem rednem občnem zboru v velikem številu srečale članice Društva podeželskih žena Blagovica-Trojane. Od povabljenih gostov so se njihovem vabilu odzvali župan, g. Anastazij Živko Burja, podžupan g. Janez Hrovat, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano g. Ciril Smrkolj, svetovalka za kmečka gospodinjstva in dopolnilne dejavnosti iz Kmetijsko svetovalne službe ga. Marta Kos, državna in občinska svetnica ga. Katarina Ovca Smrkolj in predsednica Društva kmečkih žena Lukovica ga. Ivanka Smrkolj.

V formalnem delu občnega zbora so številni prisotni lahko spoznali lanske letne aktivnosti društva in program delovanja za naslednje leto. V lanskem letu so se članice društva med drugim lahko udeležile kuharskih tečajev o pravi omak, zelenjavnih juh in perutnine, strokovne ekskurzije z ogledom kmetij in Term Čatež, ogledale so si lahko pridelavo vrtnin v Šentjerneju, nekatere med njimi so prisostvovala občnemu zboru Zveze kmetov Slovenije v Gornji Radgoni in na srečanju kmetov Ljubljanske regije v Bistri. Načrt društva v letošnjem letu pa zajema tudi dva kuharska tečaja o peki potic in pripravi hitrih kosil, udeležbo na razstavi z ocenjevanjem kmečkih dobrot na Ptuj, sodelovanje na razstavi Šola odprtih vrat in sejmu v Lukovici, izvedbo ekskurzije kmetov Slovenije v Gornji Radgoni in prednovoletno srečanje.

Ga. Marta Kos, dipl. ing., je kot mentorica društva poročala o dejavnostih, ki jih je pripravila Kmetijsko svetovalna služba, med katerimi je bil tudi projekt blagovne znamke Črni graben, ki je namenjen občanom za lažje trženje svojih izdelkov. V letu 2000 se načrtujejo predavanja o uporabi medu, žganjekuhi, zelenjavi, prireji jajc, raku na dojk, trženju pridelkov in proizvodov ekoloških kmetij, sanitarnih pogojev za meso, kmečkih nasadih in predstavitev volitev v Kmetijsko gozdarsko zbornico. Za ekskurzijo pa je bil predlagan ogled planšarij in sirarstva na Veliki planini in Term Snovik v Tuhinjski dolini.

Župan je pohvalil aktivnost društva in poudaril, da razgledana gospodinja pripomore k trdnemu in urejenemu domu. Povedal je tudi, da mu je všeč, da društvo gospodarno razpolaga s svojimi finančnimi sredstvi, kar je znak dobrih gospodinj. Izrazil je tudi potrebo občine po kmečkem turizmu, saj bi ta predstavljala popestritev življenja za Črni graben. Svoje zadovoljstvo nad zglednim vodenjem občnega zbora je izrazil tudi podžupan, g. Janez Hrovat in prisotnim zaželel še veliko uspehov pri njihovih dejavnostih.

Članice društva, katerega predsednica je ga. Kati Prvinšek z gosti

Minister, g. Ciril Smrkolj, je prisotnim predstavil svoje delo in zagotovil podporo nadaljnjim programom za spodbujanje delovanja tovrstnih društev, ki pomenijo zagotovilo poseljenosti in razvoja podeželja ter jih spodbudil, naj bodo še naprej tako dejavne pri ureničevanju zastavljenega programa.

Ga. Katarina Ovca Smrkolj je predstavila svoje delo kot državna in občinska svetnica in poudarila pomen razvite lokalne samouprave za občane. Članice je seznanila tudi s tem, da lahko

njihovo društvo predlagala kandidatko za volitve v kmetijsko gozdarsko zbornico in jih pozvala, da to tudi storijo. Povedala je tudi, da se v okviru mednarodne organizacije FAO, kjer sodeluje, pripravlja Nacionalni program za podeželske žene v Sloveniji, z namenom ovrednotenja dela žensk na podeželju.

Ob zaključku srečanja so imele v družabnem delu članice društva priložnost za medsebojno izmenjavo mnenj in izkušenj.

NAŠE GRADIŠČE

*Če popotnik hotel lepoto pravo bi uzret
pot pod noge mora si vzeti.
In Črni graben naj obiše,
tu lepota svoja ima še zatočišče.
Se komaj bo razgled po Grabnu mu
odprl,
že na desni gor na hribčku, bo
cerkvico uzrl.
To je starodavna cerkev zavetnice
Marjete svete,
pod njo pa kot ovčice bele, stoletne
domačije so ujete.
Krog cerkvice v vrste položeni so
grobovi,
v njih počivajo preminuli vsi rodovi.
Še grad mogočen nekda tu je v bližini
stal,
grad, ki vasici pod seboj svoje ime je
dal.
Tako vasica ta stoletja nosi že ime
Gradišče,
izvor imena tega, lahko se v starih
listinah poišče.
Gradišče lepo je vasica,
skozi njo se vije asfaltirana stezica.*

*Kot kača se po hribu vije,
ob njej pa so zasidrane kmetije.
Kmetije, ki rodovom dajale so kruha in
pa delo,
na katerih se je delalo in pelo.
Ob vasi pa so njive s soncem obsijane,
na pomlad vsako, skrbno posejane.
V Gradišču doma so skrbne žene,
in njih hiše so z rožami okrašene.
Domačije vrtovi s cvetjem bogotijo,
vidi se, da tu ljudje z naravo še živijo.
Vsak pred svojim domom želi si
ustvariti raj,
cela vas pa izžareva kot en sam
cvetlični gaj.
Vesetje in prijaznost Gradiščanov je
značilna,
v vasi pa pogreša ena dobra se
gostilna.
Tako popotnik ne bi užival le narave
in njene te lepote,
privoščil bi si vince in domače vse
dobrote.
Naj zvon tam gori pri Marjeti dolgo,
dolgo še pozvanja,
Gradišče pa naj v miru in lepoti sanja.*

Nežka

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Leto 2000, v katerem smo že odšteli prvi mesec (in ga preživeli vpeti v normalni vsakdanjik), bo za Slovence v znamenju našega največjega duhovnega velikana Prešerna, saj bo 3. decembra poteklo 200 let, odkar so ga rojenice položile v zibelko slovenstva in so ga sojenice določile za njegovo žrtev. Z njim smo kar naenkrat nadomestili zaostalo zgodovinsko zamudo in se v enem zamahu zavihteli na Parnas, z eno samo drobno knjižico, ki pomeni utelešeno manifestacijo slovenske duše, miselnosti in genialnosti. Prešernove Poezije, naš največji duhovni zaklad, iz katerega so rasli rodovi številnih besednih umetnikov, vse do danes, ko je pesnikova vizija Zdravljice postala resničnost v samostojni državi. V 19. stoletju smo zasedli enakovredno mesto med evropskimi kulturnimi narodi, v začetku 21. stoletja se v ta prostor zahodne civilizacije spet vračamo. Gospodarsko in politično, kajti v kulturni zavesti in mišljenju smo tam vedno bili, že od Dalmatinove Biblije naprej. Če smo s prvo tiskano knjigo iz ljudstva postali narod, smo s Poezijami dobili potrditev kulturnega naroda. Odtlej smo se potrjevali in se samozavestno postavljali s kulturno izkaznico številčno majhnega, a duhovno velikega naroda.

Veliko črnila bo v tem mesecu prelitega za slavospeve največjemu Slovencu in za razglabljanja o naši visoki umetnosti. Samega pesnika so prešernoslovci razgalili do obisti in zgodovina ga je ideološko izrabljala do skrajnosti. To se zgodi vsem velikim. Strele udarjajo v vrhove. Na vseh slovenskih odrih bo zvenela njegova muza iz izpovedjo ljubezenskih, domovinskih in bivanjskih čustev, še najbolj pristréna bo beseda iz otroških ust, ki še s čistim srcem hrepnijo po vzorih in celovito dojemajo človekovo telesno in duhovno podobo. Takšna obletnica kar kliče po analizi in vrednotenju naše današnje kulturne podobe.

Slovar slovenskega knjižnega jezika opredeljuje kulturo kot skupek dosežkov, vrednot človeške družbe kot rezultat človekovega delovanja, ustvarjanja. Delimo jo na duhovno in materialno. Je lastnost človeka glede na obvla-

danje, uporabljanje splošno veljavnih načel, norm, pravil pri vedenju, ravnanju. Ima veliko zvrsti: besedna, glasbena, likovna, filmska, tehniška, telesna itd. In tudi srčna kultura. Vrhunska umetniška kultura, ki deluje preko institucij in ljudska kultura, tista prepoznavnost nekega naroda in človeka v širšem smislu.

Bera slovenske visoke kulture je zelo bogata, in to na vseh njenih vejah, v pravem obratnem sorazmerju z velikostjo naroda. S kulturo smo se branili v vseh zgodovinskih preizkušnjah in ji tudi v iskanju modernih oblik in smeri ohranili nacionalno prepoznavnost. Vsaj do sedaj.

Sodobni stehinizirani in materialno usmerjeni čas je pomešal ves veljavni vrednotni sistem in ga obrnil na glavo. Kultura, ki je vedno pomenila nekaj lepega, iskanje lepote, ki je enaka resnici, sedaj za vsako ceno išče vse grdo. To podoba odstopanja od človečnosti stopnjuje do bolnih skrajnosti, in to z besedo, sliko, zvokom. Podobe lepote postajajo groteskne spake. Umetnost je plitka in izpraznjena, kot so prazne neurejene misli v glavah. Ali so najlepše pesmi res že napisane, kot pravi pesem?

Vsaka generacija si piše svoje pesmi, v svojem času, vedno nanovo. Zato so določene resnice večne. Človek še vedno rabi za svoje duhovno življenje poleg kruha besedo, resnico, trden temelj za graditev smisla. Filozofija Niča in relativizem tega ne dajeta. Človekovo dostojanstvo znižata na raven predmeta, s katerim vladajoče elite manipulirajo. Tako bodo zlahka upravljali z mladino, ki bo v svoji neodgovornosti, brez vzgoje in etike, iskala samo užitke in priznala Dioniza za edinega boga. Po drugi strani pa lačna nasedala novim vrstam odrešenikov. Kultura brez etike človeštvu koplje grob.

Na Slovenskem so našle plodna tla najbolj grobe in surove oblike življenja mladih. Mediji vzgajajo za razpuščenost, nasilje in razvrat. Knjige se vse bolj umikajo na zaprašene police, pred računalniki. Zakaj se poudarja vse slabo in problematično, vse lepo in dobro pa se stiska v neopazni kot? Sodobni režiser bi odgovoril, da z intrepeticijo grdega obsojamo vse grdo, vendar predstave ne izzvenijo tako. V gledalcu ostaja le

neprebavljiva kepa umazanije. Besedna kultura je v naši novi državi najbolj zlorabljena. Slovenske domače besede se nezadržno umikajo v slovarje, pred živo rabo tujih, popačenih, največkrat angleških besed. Novi podjetniki se razkrivajo z zvanečimi tujimi naslovi firm v pomilovanja vredno podobo. Ne verjamem, da ta imena prinašajo tudi dobičke. Kakšna klofuta in posmeh samostojni državi, če se mora pripravljati zakon o zaščiti njenega lastnega jezika! Pa še ta kot osnutek že leta leži na dnu ministrovega predala. Slomšek, Prešernov sodobnik, pravi: Materni jezik je najdražja dota, ki smo jo od svojih staršev dobili; skrbno smo ga dolžni ohraniti, olepšati in svojim mlajšim zapustiti.

Naša kultura je postala pastorka. Z njo se nihče ne ukvarja. Prešeren pravi: Prišli bi že bili Slovencem zlati časi, ak'klasik bil bi vsak pisar, kdor nam kaj kvasi. Če bomo izgubili kulturo, bomo izgubili sebe, razpršili se bomo v vetru svetovljanskega kaosa. Naša kultura se mora postaviti na nacionalne temelje. To pričakujemo od nove vlade.

Pričakujemo pa tudi vzgojo za tisti del človekove osebnosti, ki mu pravimo srčna kultura. Iz te raste vse. Znanstvenik brez srčne kulture je lahko nevaren robot in taki bodo v novem tisočletju predstavljali veliko nevarnost, na vseh področjih znanosti, še posebno na biološkem. Ljudi s srčno kulturo pa je, hvalabogu, pri nas veliko. Delujejo tiho in neopazno, vendar vzdržujejo ravnotežje v socialnem razsojevanju. Po misli matere Terezije, ki je rekla: Ne poskušaj delati v življenju velikih stvari; delaj majhne reči, z veliko ljubeznijo. In spreminjaj najprej sebe.

Srčna in ljudska, ljubiteljska kultura živi tudi med nami, na podeželju, čeprav pravi neki znani medijski ustvarjalec, da je vsa pamet zbrana v mestih. Iz naših skromnih dejavnosti, iz našega »kmečkega« odnosa do posvečenih kulturnih hramov umetnosti, pa rastejo zdrava semena iz pravih slovenskih korenin. Prešeren se nas ne bi sramoval, ampak bi mu bili poroštvo, da se bodo »vremena Kranjcem zjasnile«, da bodo naš kulturni obraz znova »obudila vredna dela«, ki bodo zrastle iz »mokrocvetičnih rožic« slovenskega Odiseja na naši Itaki...

Mojca S.

ODŠEL JE PESNIK PETER LEVEC

Ob izteku stoletja se je zaključila življenjska pot pesnika Petra Levca.

Spoznali ste ga že kot učenci v osnovni šoli ob spominskih dnevih, ko smo recitali njegove pesmi: Njegova rdeča ruta, Naša ljubezen, Elegija, Spomini, Požgana vas,... kako je sredi domače vasi ob stezi, s plevelom porasli, našlo svoj zadnji mir dvajset trpečih ljudi, »v vaškem koritu pa vre in peni se bistri studenec - v njem partizani gase žejo si mimogrede...«. To je ena izmed njegovih najbolj čutečih pesmi, v kateri kot domačin opisuje požig

vasi in trpljenje ljudi vasi Koreno nad Krašnjo.

Rodil se je 12. julija 1923 v Zgornjem Tuhinju. Družina je kmalu po njegovem rojstvu kupila Žobejevo kmetijo na Vrh nad Krašnjo. Osnovno šolo je obiskoval v Krašnji, klasično gimnazijo pa v Mariboru. Že v gimnaziji je začel pisati pesmi. Po okupaciji so ga odgnali na prisilno delo v bližino Gradca, od koder je julija 1943 pobegnil domov in se vključil v Šlandrovo brigado. Zaradi znanja tujih jezikov so ga leta 1944 poslali v prekomando v Belo krajino, kjer je kot zvezni oficir delal pri angleški vojni misiji.

Pesmi, ki so zbrane v njegovi prvi zbirki »Koraki v svobodo« predstavljajo izbor njegovih najznačilnejših pesmi, napisanih v času po usodni pomladi 1941 do osvoboditve. Po vojni se je zaposlil kot kulturni urednik pri dnevniku Ljudska pravica, zatem kot kulturni urednik na Radiu in nazadnje kot knjižni urednik pri Cankarjevi založbi v Ljubljani, kjer je ostal do upokojitve.

V teh letih je Levec pisal tudi ocene in članke ter prevajal, na začetku poezijo (Krklec, Benn, Lorca, Whitman), pozneje tudi prozo (Čosić: Čas smrti).

Ves čas pa je bil v globini duše predvsem pesnik z veliko mero kritičnosti in natančnosti.

Leta 1954 je izšla druga zbirka Zeleni val, v kateri se je še čutil pridih vojnih dni. Poleg teh so bile tudi pesmi o osebnih upanjih in razočaranjih, o ljubezni, o družbi in o iskanju miselne in čustvene svobode.

Najboljše izmed obeh zbirk in z dodatkom na novo napisanih pesmi je leta 1971 izdal zbirko Brezkončni marec. Ta zbirka pesmi predstavlja bistvo njegovega življenjskega dela.

Pesnik se je rad vračal v svoj domači kraj – Vrh nad Krašnjo, med svoje ljudi. Vsak trenutek je izkoristil za sprehode v naravi, kjer je razmišljal in se poglobljal vase. V naravi je našel svoj mir in tišino, ki ga je pomirjala, in iz nje črpal moč za svoja ustvarjanja.

V svoji skromnosti se ni rad postavil v ospredje kot pesnik, ampak samo kot eden izmed mnogih.

Vseskozi je spremljal dogajanja v domačem kraju in širši okolici preko lokalnih časopisov.

Dolgo se je bojeval s težko boleznijo in verjetno slutil, da se mu življenje izteka. Želel je še enkrat stopati po

poteh in stezicah, kjer je skakal kot otrok, po polju, kjer so starši z ljubeznijo, skromnostjo, v poštenju vzgajali in preživljali družino, in po gozdu, kjer je poslušal petje ptic. Nismo pričakovali, da je bil tri tedne pred smrtjo zadnjič v domači vasi, med nami. Zdaj vemo, da je bilo to slovo.

Pogrešali bomo pogovore z njim in toplino njegove duše, ker nam je iz svojih trpkih življenjskih izkušenj poskušal pokazati boljšo pot v življenje. Ponosni smo nanj in na njegov prispevek domačim krajem in celotni Sloveniji.

Olga Vrankar

*Drugačne sile gibljejo ta svet,
a drobne pesmi malodko poslušajo;
čeprav poetu v njih se trga duša,
le v redkih zapuste trenutno sled.*

*Zato se, pesem, joči ali smej,
ljudem to ne koristi in ne škodi.
In bodi mračna ali sončna bodi –
v življenju vse gre svojo pot naprej.*

Peter Levec
iz zbirke Neskončni Marec

Banka Domžale obvešča vse poslovne partnerje o novih telefonskih številkah in sicer:

<i>Sedež banke Ljubljanska 62</i>	72 45 300
<i>Likvidatura, Ljubljanska 62</i>	72 45 630
<i>Ekspozitura Domžale, Ljubljanska 82</i>	72 45 660
<i>Ekspozitura Vir, Šaranovičeva 26</i>	724 68 10
<i>Ekspozitura Mengeš, Slovenska 61</i>	724 78 70
<i>Ekspozitura Trzin, Mlakarjeva 1a</i>	724 68 50
<i>Ekspozitura Trzin, enota Piramida, Blatnica</i>	180 99 10

Nova telefonska centrala omogoča strankam tudi direktno klicanje, zato predlagamo, da si od delavcev banke, ki jih pogosto kličete, pridobite direktne številke.

banka domžale

Banka za vas

NAGRADNO VPRAŠANJE IZ POTUJOČE KNJIŽNICE

Fotografiji sta bili posneti na Brdu pred več kot tridesetimi leti. Na slikah so pisatelji in učenci iz šol nekdanje domžalske občine. Zastavljamo vam nekaj vprašanj. Pravilno morate odgovoriti na vsa, da boste naslednji mesec prijetno presenečeni.

1. Ob kateri priložnosti sta bili posneti fotografiji?
2. Ali ste se prepoznali na sliki? Okrožite se in napišite, kdo ste in od kod. Ženske morajo napisati tudi deklinski priimek.
3. Na sliki sem prepoznal še:
4. Napišite imena in priimke vseh pisateljev in pisateljic, ki so na sliki! K vsakemu pisatelju, oz. pisateljici napišite naslov enega njegovega literarnega dela.

Moji podatki:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pravilne rešitve oddajte v POTUJOČI KNJIŽNICI, ki bo v vaši vasi, ali pa jih pošljite na uredništvo Rokovnjaca, z oznako »za nagradno vprašanje«.

Želimo vam, da se ob slikah spomnite lepih trenutkov z vašimi sošolci in učenci.

ZIMOVANJE MALIH ŠOLARJEV BRDO, ŠENTVID, KRAŠNJA

Leto je naokoli in mali šolarji smo že tretjič odšli na zimovanje.

Kot vzgojiteljici, ki delava s predšolskimi otroki, ki ne hodijo v vrtec, opažava, da v naši občini predšolski otroci skoraj nimajo možnosti za pridobitev izkušenj na področju organiziranega vključevanja v športne dejavnosti (smučanje, plavanje). Prav tako jim primanjkuje izkušenj na področju samostojnosti in življenja med vrstniki.

Organizacija dvodnevnega zimovanja otrokom tako omogoča, da dobijo vsaj delček tovrstnih izkušenj.

Pred začetkom načrtovanja in organiziranja je najin predlog podprla večina staršev.

Ponudba gostišča Vidrgar v Vidrgi pri Kandršah naju je tudi letos navdušila, ker premorejo poleg prijaznosti in posluha za otroke tudi umetno zasneženo in dostopno smučišče za mlajše otroke.

Vsebine sva načrtovali glede na potrebe otrok in na cilje, ki sva jih zastavili.

Vsi smo nestrpnost pričakali dan odhoda. Otroci so se nasmejani in polni pričakovanj povzpeli na avtobus, starši pa so njihov odhod s tesnobo v srcih opazovali. Tudi letos sva prevoz zaupali gospodu Cirilu Gerčarju.

Otroke so navdušile lepo urejene sobe, v katerih je bilo dovolj prostora tudi za igro. Vsi otroci so sami uredili svoje sobe in jih poimenovali z znakom na vratih. Da so se stanovalci vseh sob spoznali med seboj, so se igrali obiske. To jim je nudilo veliko veselja, hkrati pa sva jih navajali na vljudnost in na pravila lepega vedenja.

Zaradi lažje orientacije smo se na krajšem sprehodu seznanili še z okolico našega novega doma.

Pred odhodom na sneg so otroci pri oblačenju in obuvanju pokazali precej samostojnosti in pripravljenosti za medsebojno pomoč.

Na smučišču je skupino smučarjev vodila učiteljica Tadeja Česka. Vzgojiteljici pa sva se sankali, pomagali smučarjem začetnikom, vse tri pa smo skrbele za varnost in upoštevanje pravil.

Igre na snegu so otroke spodbudile k druženju in spoznavanju (otroci so bili iz različnih skupin), bili so vztrajni, obzirni do drugih in zelo samostojni. Po končanih igrah na snegu smo imeli veliko dela s pospravljanjem opreme in preoblačenjem v suha oblačila.

Suhi, siti in prijetno utrujeni smo se sproščali ob risanki. Ko so se otroci pripravili na spanje, je sledilo podživljanje vtisov in pravljičica za lahko noč. Večina otrok je hitro zaspala, nekateri pa so potrebovali najino bližino, ki jih je potolažila in ponesla v spanje ob misli na dom.

Naslednje dopoldne nas je obiskal gospod Rudi Klopčič, lovec iz Mlinš, ki je del svojih bogatih izkušenj o poznovanju živali prenesel na otroke.

Prehitro je prišel večer in čas priprave na odhod. Domov smo odšli polni vtisov in doživetij. Čeprav bi otroci še ostali, so se veselili srečanja s starši, ki so jih že nestrpno pričakovali. Starši so se predvsem bali, da njihov otrok ni sposoben tolikšne mere samostojnosti, da bi brez njih preživel dva dni. To je razumljivo, saj so ti otroci večinoma v damačem varstvu in razen male šole nimajo možnosti vključevanja v organizirane skupine. Vsako leto pa opažava večje zaupanje staršev, kar so nama potrdili s svojimi pisnimi odzivi.

Večino staršev je skrbelo, kako bo otrok preživel noč, in če se bo počukoval. Izvedbo zimovanja so starši ocenili zelo pozitivno, nekateri bi želeli celo tridevno.

vori in sprehod z lovцем, skupinske igre, branje pravljic, navajanje na samostojnosti in nadomeščanje mamic – več vzgojiteljici in učiteljica smučanja ne bi mogle nuditi. Dokaz za to? Srečen nasmeh in žareče očke naše Ane in njene besede: »Bilo je super, v Kandršah bi ostala celo zimo. Mamica, pojdimo še mi v Kandršel!« Veseli smo, da imajo tudi otroci, ki ne obiskujejo vrtca, možnost zimovanja. Ker takšno delo vzgojiteljic predstavlja tudi veliko odgovornost, smo jim za to hvaležni.

(Anina mamica)

Ob analizi zimovanja sva ugotovili, da so bili cilji doseženi, otroci navdušeni, midve pa utrujeni, vendar zadovoljni ob nasmejanih otrocih.

Vzgojiteljci: Mateja Orehek in
Nada Trček

Občutki staršev ob vrnitvi otroka:

Mislim, da ob takem zimovanju postanejo otroci bolj »veliki«, samostojni. Pa vendar, ko se je vrnil domov, sem srečna, ker je zapolnil tisti del celote, ki je manjkal, pa čeprav samo dva dni.

(Sebastjanova mamica)

Moji občutki ob vrnitvi Kristine so se mi zdeli zelo lepi, saj sem videla, da sta vzgojiteljici pazili na vse otroke tako, kakor da bi bili njuni.

(Kristinina mamica)

Zimovanje v Kandršah je bila prva odtujitev Žiga od staršev. Občutki ob ponovnem pogledu na Žiga so bili lepi, vendar sem bila presenečena, da nas ni pogrešal!

(Žigova mamica)

V teh dveh kratkih dnevih so otroci doživeli veliko lepega, razburljivega in poučnega. Športne aktivnosti, pogo-

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE V DRUGO TISOČLETJE

V preteklem šolskem letu je Srednja šola Domžale proslavila 90-letnico, od začetka obrtništva v Mengšu in nato z nadaljevanjem v Domžalah, kakor tudi 50. obletnico usnjarsstva, od Usnjarskega tehnikuma do Srednje šole Domžale. Izobražujemo za usnjarsstvo, trgovino in strojništvo, za poklice, ki so zaposljivi v obrti in podjetjih. To šolanje ima v Domžalah že dolgo tradicijo. V vseh smereh izobraževanja smo postali kar dobro opremljena šola, z dobrimi in tudi odličnimi učitelji.

Naša industrija se od osamosvojitve še ni opomogla. Tudi obrt je čutila posledice zmanjšanja trga. Negativne posledice so se zarisale tudi v šolstvu, kar nam je povzročilo zmanjšanje vpisa v usnjarsstvu in strojništvo. V letošnjem šolskem letu pa se nam je nekoliko povečal vpis v poklicno izobraževanje za galanteriste in usnjarsko krznarske konfekcionarje, pri obrtnikih in tudi nekaterih podjetjih pa se spet kažejo potrebe za ta delovna mesta. Pri strojnikih pa se kažejo potrebe za kleparje-krovce, instalaterje strojnih instalacij, avtokleparje in strojne mehanike-ključavničarje. V vseh smereh izobraževanja pa je dober vpis v poklicno-tehniškem izobraževanju (3+2 program), tako da omogočimo dijakom s poklicem doseganje pete stopnje izobrazbe, ki je pogoj za odprtje obratovalnice.

Pred nami so pomembni datumi:

- konec januarja in v začetku februarja bodo regijska posvetovanja o dualnem načinu izobraževanja v organizaciji službe za izobraževanje pri OZS in tudi na Območni obrtni zbornici na Viru
- 3. 2. 2000 - bo objavljen uradni razpis Ministrstva za šolstvo in šport za vpis v srednje šole

- 11. in 12. 2. 2000 - informativni dnevi za osnovnošolce na srednjih šolah
- od februarja do maja projekt Odprte šole na Srednji šoli Domžale, ki bo potekal v popoldanskem času med tednom in dopoldne ob sobotah

Pričakujemo učence, ki imajo ročne spretnosti, so natančni, imajo prostorsko predstavo, željo, da ustvarjajo nove izdelke, kjer je proizvod otipljiv in ga oblikujejo od začetka do konca. Prosto učno mesto je kazalec za prosto delovno mesto, če se pokaže interes na obeh straneh.

Razvoj lastnih blagovnih znamk, kar naj bi bila strategija razvoja usnjarsstva, strojništva in trgovine, ne bo uspešen brez mladega, izobraženega kadra. Ljudje ne bomo vedno zadovoljni s ceneni velikoserijskimi izdelki, zahtevale se bodo male serije - unikati, hitra prilagoditev tržišču, fleksibilnost, zato potrebujemo delavce, ki znajo izdelek narediti od začetka do konca in poznajo tudi poglavja iz estetike, oblikovanja, tehnologije itd.

Srednja šola Domžale izobražuje za več programov, ki so prikazani bolj podrobno v tabeli. SREDNJA ŠOLA DOMŽALE izobražuje za poklice usnjarsstva, trgovine in strojništva.

Načini izobraževanja:

- nižje poklicno
- šolsko poklicno
- poklicno-tehniško (3+2)
- dualno poklicno
- programi za odrasle

Šolski izobraževalni programi:

- mladenič/mladenka se med izobraževanjem imenuje učenec/učenka
- vsi učenci trgovske šole imajo v drugem in tretjem letniku praktično usposabljanje v trgovinah po individualnih pogodbah med šolo in izvajalci praktičnega pouka

Šolski izobraževalni programi V. stopnje se izvajajo v vseh treh smereh, le

Modna revija dijakin Srednje šole Domžale

da je v usnjarsstvu redni štiriletni program in še diferencialni po končani triletni poklicni šoli, v trgovini in strojništvo pa samo diferencialni program po zaključenem triletnem šolanju.

Dualni izobraževalni program:

- mladenič/mladenka se med izobraževanjem imenuje vajenec/vajenka
 - ima stalno učno mesto in sklenjeno učno pogodbo
 - v prvem letniku se približno 1/4, v drugem in tretjem pa 3/5 časa izobražuje pri obrtniku
 - v času šolanja ima polovično zavarovalno dobo (delavska knjižica)
 - prejema vaješko plačo (nagrado)
- Vpisni pogoji: dokončana osnovna šola, zdravniško mnenje, sklenjena učna pogodba.

Napredovanje vajencev / dijakov:

- vključijo se v poklicno delo
- nadaljujejo izobraževanje na višjih ali visokih strokovnih šolah
- opravijo abiturientski tečaj in maturo ter nato študirajo na fakultetah.

Pouk poteka samo v eni izmeni. Pouk teoretičnih in strokovno teoretičnih predmetov je dopolnje, praktični pouk na šoli pa je dvoizmenski. Praktični pouk avtomatikov, avtokleparjev, instalaterjev pa tudi nekaterih redkih poklicev (kovinopasarji, kovači, puškarji in drugi) je organiziran periodično (v šoli in izven šole) s pogodbo (gospodarstvo, učenec s starši in šola) zunaj šole, ostali poklici imajo prakso samo na šoli.

Od srede februarja do maja bo potekal projekt Odprte šole na Srednji šoli v Domžalah, v popoldanskem času med tednom in dopoldne ob sobotah. Vključijo se lahko starši, dijaki in vsi zainteresirani iz okoliša šole v računalniške tečaje Interneta in Projektnega vodenja z računalnikom, v tehnike likovnega ustvarjanja, nove metode učenja in v večine urejanja šolskega glasila po simboličnih cenah.

Karmen Koprivec
Kamil Domitrovič
Viktor Jemec
Srednja šola Domžale

Učilnica konfekcijskih delavnic Srednje šole Domžale

POSTANI DIMNIKAR!

Drage osmošolke in osmošolci!

Želite zanimiv poklic in hkrati možnost nadaljnega izobraževanja in napredovanja, brez težav pri vpisu v program...? Prav gotovo!

Eden takšnih programov je izobraževalni program za poklic dimnikarja. To je tradicionalni poklic, ki ga vsaj približno poznamo skoraj vsi. Črna obleka in pogosto tudi od saj črn obraz, sta bili nekoč glavni zunanji značilnosti tega poklica, danes pa je vsesplošni razvoj tudi dimnikarjem bistveno olajšal opravljanje njihovega dela in jim omogočil uporabo sodobnih naprav in instrumentov. Današnji dimnikarji, poleg varstva pred požarom in varovanja ljudi pred zadušitvijo in zastrupitvijo, pokrivajo tudi področji varstva okolja (zraka) in varčevanja z energijo.

Danes je v Sloveniji v dimnikarski dejavnosti zaposlenih približno 280 oseb, od katerih vsaj četrtina nima primerne izobrazbe, dejanske potrebe po dimnikarskih storitvah pa bi zahtevale najmanj 450 dimnikarjev. Za normalno kadrovsko obnavljanje (ob upoštevanju dejstva, da imajo dimnikarji priznano beneficirano delovno dobo, saj se jim za

12 mesec dela prizna 16 mesecev pokojninske dobe), bi se moralo vsako leto vpisati v dimnikarsko šolo vsaj 15 učencev.

V Sloveniji je le ena šola, ki izvaja izobraževanje za dimnikarski poklic, to je **Srednja gradbena šola v Mariboru** (Smetanova 35, 2000 Maribor). V bližini

šole sta tudi dva dijaška domova (Dom Drava na Smetanovi ulici in Dom učencev Maribor na Gosposvetski cesti), kjer imajo učenci primerne pogoje za bivanje in učenje.

Šolanje traja 3 leta. Praktični pouk dijaki v celoti opravljajo pri dimnikarskih obrtnikih ali v dimnikarskih podjetjih, in sicer po možnosti v bližini svojega stalnega bivališča. Ker je praksa v začetku ali ob koncu delovnega tedna, so lahko dijaki več dni doma (v prvem letniku skupaj tri, v drugem in tretjem letniku pa po štiri dni na teden).

Dijaki lahko šolanje nadaljujejo po mojstrskem nivoju (srednja strokovna izobrazba), po nekajletnih delovnih izkušnjah lahko opravijo mojstrski izpit in se kasneje registrirajo v samostojni dimnikarski obrti, ali pa po dvoletnem programu (diferencialni izpit) šolanje končajo kot gradbeni tehniki.

Po vsem povedanem ste gotovo mnogi med vami začeli resno razmišljati o poklicu dimnikarja. Za dodatne informacije se lahko obrnete na dimnikarje v vašem kraju ali pa na Srednjo gradbeno šolo (tel. 062/ 219 891).

Želimo vam pravilno odločitev!

Sekcija dimnikarjev pri Obrtni zbornici Slovenije

ŽE OB NAČRTOVANJU HIŠE RAZMIŠLJAJMO O PORABI ENERGIJE

Preprečevati je lažje kot odpravljati. Zato je potrebno misliti na varčevanje z energijo že ob načrtovanju gradnje. Zamisel o podobi vaše hiše naj raste v sodelovanju z energetske svetovalec, ki bo že na začetku opozoril na vse potrebne posebnosti in okoliščine gradnje. Razumljivo je, da gradbene parcele ne morete vedno izbirati samo po merilih učinkovite rabe energije, kljub temu pa kolikor je mogoče, upoštevajte klimatske vplive, kot npr. sonce, veter, temperature zračnih plasti v dolinah itd.

Lokacija na severnem pobočju ni primerna, ker boste morda kdaj vgradili sončno napravo, ker boste prejeli le majhen del sončne energije ipd. Pomislite tudi na to, da drevesa in griči mečejo sence, obenem pa nas rastline zaščitijo pred klimatskimi vplivi s severa tudi pozimi. Zato na severno stran posadite zimzelena drevesa (smreka, ipd.), na južno stran pa listavce, ki poleti dajejo senco in varujejo hišo pred pregrevanjem, pozimi pa prepuščajo sončno svetlobo (so brez listja).

Velika okna sodijo na južno stran, manjša pa na vzhodno in zahodno stran zgradbe. Oknom, vgrajenim v severno stran zgradbe, se raje izogibajte. Na ta način boste najboljše izrabljali brezplačni vir energije, sonce. Predpisi določajo, da se na severni, severovzhodni in

severozahodni strani vgrajujejo okna, manjša od 1/7 tlorisne površine prostora. Na južni, jugovzhodni in jugozahodni strani so okna lahko večja od 1/7 tlorisne površine. Tako pozimi boljše izkoristite sončno sevanje. Potrebno pa je, da poskrbite za premično sončno zaščito, da se poleti prostori ne bodo preveč segrevali, da bo osvetlitev skozi vse leto primerna in da toplotne izgube ne bodo prevelike, ko sonca ne bo.

Prostori, v katerih ste najpogostejše, naj bodo obrnjeni proti soncu, torej proti jugu, stranski (npr. stopnišča, WC, shrambe, ipd.) pa naj bodo nameščeni proti severu. Kdor namerava vgraditi sprejemnike sončne energije (sončni kolektorji), mora prirediti smer in nagib strešin. Nagib strešine naj bo med 30 in 50 stopinj, smer pa naj ne odstopa preveč od smeri proti jugu.

Močno razčlenjena oblika zgradbe ima precej večjo izgubo energije. Bolj ko je oblika zgradbe strnjena (enostavna), tem ugodnejša je za porabo energije (teoretično je najbolj idealna oblika okrogla).

Naprave za regulacijo ogrevalnega sistema omogočajo varčno rabo energije, predvsem pa zanesljivo in avtomatsko delovanje sistema. Poleg varčne rabe goriva je najpomembnejši kriterij za uporabo regulacijskih naprav, želja uporabnikov po konstantnem toplotnem ugodju, na katerega nivo lahko vplivajo z nastavitvijo posameznih regulacijskih elementov.

Pri izbiri velikosti, oziroma moči kotla in ogreval je potrebno določiti toplotne izgube objekta, pri čemer je

potrebno upoštevati sestavo zidu in izolacije (tudi v primeru, če slednje še nimate). Na podlagi teh vrednosti lahko projektant določi velikost kotla. Velikokrat prihaja do težav pri sanaciji starih objektov, ko po izoliranju do tedaj neizoliranega objekta postane kotel prevelik, zaradi česar ravno tako prihaja do slabih izkoristkov kotla.

Če izolirate stare objekte, se odločite tudi za zamenjavo kotla (neustreznost, dotrajanost, ipd.).

Za centralno regulacijo temperature medija na dovodu potrebujemo tipalo temperature, ki je vgrajeno v prostor ali pa zunaj objekta. Centralna regulacija temperature dovodne vode v odvisnosti od temperature v prostoru, kjer je tipalo za tipanje temperature vgrajeno v izbrani prostor. Običajno je to v dnevnem prostoru, kar pa ni najboljšo. Tipalo je povezano z ustrezno elektronsko krmilno napravo, kjer se izvaja primerjava med temperaturo v prostoru in temperaturo ogrevne vode. Krmilna naprava vpliva na vgrajen motorni mešalni ventil, ki je bolj ali manj odprt. Glede na položaj mešalnega ventila pride do radiatorjev toplejša ali hladnejša voda tako dolgo, da dosežemo željeno temperaturo v prostoru. Slaba stran se pokaže predvsem takrat, ko v primeru povečanega vpliva sonca ali drugih notranjih virov toplote pride do podhladitve sosednjih prostorov. Temperatura ogrevne vode se zniža, če temperatura v prostoru s tipalom naraste. Takega načina regulacije ne smemo uporabiti pri talnem ogrevanju zaradi njegove velike vztrajnosti.

Boljši način je centralna regulacija temperature ogrevne vode v odvisnosti od zunanje temperature. Tak način regulacije je posebno primeren pri večstanovanjskih hišah, kjer se v prostorih odvijajo različne dejavnosti (študijske sobe, otroške sobe, kuhinje, ipd.). Tipalo zunanje temperature je vgrajeno na severni steni objekta in povezano z ustrezno krmilno napravo. Ta primerja impulze tipala temperature ogrevne vode in tipala zunanje temperature in vpliva na mešalni ventil, tako da dobimo zahtevanim pogojem ustrezno temperaturo ogrevne vode. Kontrolno vlogo igra tu tipalo temperature ogrevne vode. Razmerje med zunanjo temperaturo in temperaturo ogrevne vode, nam

ponazarja ogrevalna krivulja, ki jo moramo izbrati glede na karakteristike objekta in ogrevalnega sistema.

Osnovnemu sistemu regulacije pa lahko dodajamo različne dodatne funkcije, ki povečujejo ugodje v prostoru in prispevajo k varčevanju z energijo. Tako lahko vgradimo stikalno uro, ki vklaplja nočno znižanje dovodne vode itd.

Velikost prihrankov energije z vgradnjo kvalitetne regulacijske naprave znaša glede na neregulirane ali pa ročno regulirane ogrevalne sisteme različno od vrste regulacije. Pri izbiri primernega načina regulacije se je primerno posvetovati s strokovnjakom. Ta vam bo, glede na vaše želje, vašo hišo in način ogrevanja v njej, izbral primerne ele-

mente, ki bodo povezani v regulacijski sistem, ki bodo zagotavljali primerne bivalne pogoje in prihranke pri energiji. Še tako moderna regulacijska naprava ne pomeni nič, če ni pravilno projektirana, nastavljena, vzdrževana in upravljana. Zato še nasvet. Pazljivo in s potrpljenjem preberite navodila in se posvetujte s strokovnjakom. Ne kupujte naprav po nasvetih trgovcev ter naprav, lepih na pogled, z veliko elektronike, ki je ne potrebujete.

Za lažjo odločitev smo vam na voljo energetski svetovalci, ki vam z brezplačnimi strokovnimi nasveti svetujemo o učinkoviti rabi energije v vašem domu.

Ivan Kenda univ. dipl. inž.

**Ti govoriš o miru,
jaz govorim o miru
in ne razumeva se.**

**Pridi, umolkniva,
spustiva mir
med tebe in mene.**

(Elisabts Lukas, Družina in smisel)

Osnovno orodje za sporazumevanje in reševanje problemov je komunikacija. Nemogoče je, da ne bi komunicirali. Četudi ne odgovorimo, ne reagiramo in smo tiho, nekaj sporočamo. Tudi takšno sporočilo je zelo pomembno in močno. Sporazumevanje med ljudmi poteka na dveh nivojih: besednem in nebesednem, ko se izražamo s telesom, mimiko. Strokovnjaki pravijo, da je zelo pomembno, da se naša besedna sporočila ujemajo z nebesednim vedenjem: kadar smo žalostni, smeh gotovo ne sodi zraven. Prav tako, če izražamo jezo, ki jo pogostokrat v zadregi, ljudje »prekrijejo« z nasmeškom. Takšna sporočila so dvojna, neskladna. Primer neskladnega sporočila je tudi, ko otroka »podimo« spat, na nebesedni ravni pa ga s svojim vedenjem vabimo k igri. Posebej manjši otroci se odzivajo predvsem na naše vedenje in bodo raje izbrali igro namesto besednega navodila, da morajo iti spat. Starši pa se bodo potem čudili, zakaj jih otrok ne uboga.

Spori med starši in otroki so nekaj vsakdanjega in normalnega. Spomnite se na že izrečeno misel ga. Bluestinove, ki pravi, da je osnovno poslanstvo otrok, da neprestano preizkušajo meje, ki jim jih postavljamo. Dr. Brajša, psihoterapevt, vedno znova vzgojiteljem in staršem poudarja, da je upor otroka znak zdravja. Otroci, ki se nikoli ne uprejo, ki si ne upajo reči NE svojim staršem, ostajajo v podrejenem položaju tudi, ko odrastejo. Ne znajo se postaviti zase, poskrbeti zase, se zavedati svojih potreb in na nek način ostajajo tudi odvisni od mnenja staršev, nesposobni se spopasti z življenjem. Preko konflikta, ki ga mladostnik prinaša v odnos s

starši in s tem, ko otrok izraža svoj NE, uveljavlja sebe, postavlja svoje meje in krepi svojo drugačnost. Odhajanje od doma, od staršev in vstop v svet odraslosti nujno poteka preko konflikta, kako naj bi sicer zrahljal vez ljubezni, ki včasih bolj duši kot spodbuja. Ta jeza in spor otroku pomaga zbrati odskočno energijo. Staršem pa lahko vedenje, da je ta konflikt neizbežen, a hkrati pomeni znak razvoja, pomaga zdržati težavno obdobje. Več o tem lahko najdete v knjigi R. Skynner, J. Cleese: Družine in kako v njih preživeti.

Težavno obdobje prinaša veliko čustvenih vznemirjanj. Lažje je, če otroci starše ubogajo in jim ne oporekajo. Če pa so že »predrznji«, jih z učinkovitimi metodami lahko dokaj hitro utišamo in spremenimo po naši podobi. Na srečo se otroci temu uspešno upirajo. V šolah za starše le-ti ugotavljajo, da najpogostejše pri reševanju konfliktov uporabijo:

1. kaznovanje, odločanje, odrejanje;
2. svarjenje, opominjanje, grožnje;
3. prigovarjanje, moraliziranje, pridiganje;
4. nasveti, reševanje, predlogi;
5. navajanje logičnih razlag, poučevanje;
6. sodbe, kritiziranje, ugovarjanje, obtoževanje;
7. hvala, pritrdjevanje;
8. zmerjanje, sramotenje, zasmehovanje;
9. razlaganje, razčlenjevanje, ocenjevanje;
10. pomiritev, tolažba, podpora;
11. zasliševanje, raziskovanje;
12. odvrčanje pozornosti, usmerjanje na kaj drugega.

Gordon pravi, da teh dvanajst načinov predstavlja ovire v komunikaciji. Z njimi lahko sicer dosežemo hitre spremembe, a dolgoročno z navedenimi reakcijami otroka ne navajamo na samostojno razmišljanje, hkrati pa vnašamo v odnos nestrpnost, napetost ali pa pretirano tolažbo, minimaliziranje dogodkov... Vsako tako sporočilo vpliva na otrokovo osebnost in tudi na odnose med otroki in starši.

**»Oči vodijo ljudi v svet!
Uho pripelje svet v ljudi!
Oči so zrcalo duše!**

**Ušesa so vrata, skozi katera
vstopamo
v duše!«**

(Berendet/Brajsa)

Naše glave so polne misli, sličic, predstav, pričakovanj, neizrečenih želja... V tako polne čaše ne moremo naliti ničesar več. Stephan Haslam, ameriški komunikolog, nam je v šoli na ta način pokazal, da če želimo prisluhniti sogovorniku, moramo najprej narediti prostor v svojih glavah; odstraniti nekaj misli in prepričanj, da le mi vemo, kaj je najbolj prav... Brajša pravi, da je kakovostna medsebojna komunikacija tista, kjer se *poslušamo, individualno razmišljamo in medsebojno pogovarjamo*. Drugega poslušamo takrat, ko hkrati tudi razmišljamo tem, kar nam drugi sporoča, ne pa tako, da imamo v ospredju razmišljanja le svoje misli in to, kaj bomo povedali naprej. Individualno razmišljamo, ko zavzemamo stališče in odnos do tega, kar nam je drugi povedal. Ko to zmoremo, nimamo več v ospredju potrebe, da uveljavljamo svoj prav, iskreno se zanimamo za sogovornika in njegove poglede. Medsebojno pa se pogovarjamo, ko te poglede izmenjujemo.

Pri navedenih dvanajstih ovirah komunikacije teče pogovor tako, da ima govornik monolog. Je to pogovor? Spomnite se, kako se počutite ob sogovorniku, ki vam ne pusti do besede, kjer ga vi v resnici ne zanimate in mu predstavljate le medij, preko katerega razglša sebe.

Na prisilne metode v komunikaciji otroci reagirajo s kričanjem, razbijanjem, grožnjami, pretepanjem, lažjo, kasneje pa tudi alkoholom, zanositvijo, poroko ali uporniškimi odhodom od doma (na silo preprežejo popkovo). Lahko pa so pohlevni kot ovce in skozi pasivni umik ignorirajo, kuhajo mulo, se drogirajo, zapadajo v depresijo, ki neka-

tere brez cilja in neuspešnega iskanja smisla življenja vodi celo k samomoru. Seveda si vsi starši želijo, da se jim kaj takega v življenju ne bi zgodilo. Za svoje otroke upajo, da bodo razvili uspešno in odgovorno vedenje, ki po mnenju P. Gooda v delu In mulc si bo pomagal sam, vključuje naslednje:

- odgovorno ravnanje,
- izpolnjevanje obljub,
- prožnost,
- pripravljenost na kompromise,
- pogajalska zmožnost,
- odgovorno odločanje,
- postavljanje realnih ciljev,
- načrtovanje,
- učinkovito komuniciranje,
- čut za sebe in druge.

Kako uspešno in učinkovito pa je naše vedenje, koliko odgovornosti nosimo, sprejemamo? Spomnimo se, da se vsega navedenega otrok uči v odnosu z odraslim. Starši bi se morali večkrat spomniti tudi na dejstvo, da vrednote otrokovega vedenja ne pripada toliko staršem kot otroku. Starši se z njim strinjajo ali ne, nujno je, da postavljajo potrebne omejitve, ocene in vrednotne sodbe pa naj daje otrok sam! Pri tem mu seveda lahko uspešno pomagamo z vprašanji, ki otroka spodbujajo k razmiš-

ljanju. To lahko storimo, kadar nam ni več najbolj pomembno, da otroku »damo potrebno lekcijo«.

Otroku lahko pomagamo razmišljati z naslednjimi vprašanji:

1. Kaj hočem?
2. Kaj počnem, da bi dobil, kar hočem?
3. Ali s svojim vedenjem dosežem, kar hočem?
4. Oziroma kaj pa dosežem s svojim vedenjem?

Bluestinova pa ponuja naslednja »magična vprašanja«:

1. Kaj hočeš povedati s tem vedenjem?
2. Je to smer v katero želiš iti, želiš postati takšen...? (sledi opis vedenja glede na problem, ne kritika osebnosti!)
3. Želiš še kaj dodati, povedati?

Otrok, ki se vztrajno upira razgovoru z vsevednim odraslim, ob takih vprašanjih naleti na preobrat v procesu razmišljanja. Poskusite, presenečeni boste ugotovili, da upornik postopoma postaja sogovornik!

Pri pogovoru lahko upoštevamo naslednje napotke komunikologa dr. P. Brajše:

1. Otroka moramo **poslušati** in mu ne samo govoriti!
2. Dobro je, da o tem, kar nam je otrok povedal, tudi **razmišljamo!**

3. Otroku **povejmo**, kaj smo razmišljali med njegovim pripovedovanjem!

4. **Sprejmimo**, kar nam otrok pove in temu **dodajmo** svoje mnenje!

5. **Spoštujmo** edinstveno in originalno osebnost otroka!

6. Išimo pri otroku tudi **pozitivne** stvari, ne le negativne!

7. Ne igraymo se vsevednega **diagnostika!**

8. Svoje predpostavke in mnenja o otroku **preverimo** v skupnem razgovoru z njim!

9. **Pogovarjajmo se** z otrokom tudi o sebi, ne le o njem!

10. **Vprašajmo** otroka, ali je zadovoljen z našim načinom pogovora z njim!

11. **Ne prekinjajmo** sogovornika!

12. Opustimo žaljiva, obtožujoča in zaslišujoča ti - **sporočila** (ti si zguba)!

13. Pogovarjajmo se z otrokom, pa ne ravno o njem ali **namesto njega!**

14. Z otrokom se pogovarjamo **pošteno in iskreno!**

Le pogumno; krasno je to, da nikoli ni prepozno, da spremenimo svoj način pogovora, vselej lahko napake popravljamo in se zanje opravičimo. Navsezadnje pa lahko prosimo celo za pomoč, najprej kar otroka samega! Včasih ne potrebujemo več kot zrcalo, ki ne popači, pa tudi poleša ne.

Julija Pelc

SREČANJE NAJSTAREJŠIH IN BOLNIH

V Lukovici uspešno deluje društvo upokojencev, saj se redno zbirajo in odhajajo na izlete širom po Sloveniji in tujini. Žal pa z njimi ne morejo tisti starejši, ki so bolehn ali pa preslabotni za dolge poti. Vseh starejših pa se vsako leto spomnijo pri župnijski Karitas in jih pred božičem povabijo na Brdo, kjer imajo priložnost opravičiti sveto spoved, biti pri sveti maši in na koncu poklepetati s prijatelji, ki jih že dolgo niso srečali. Srečanje je vodil bolniški župnik gospod Šlibar, v pomoč pa sta mu bila gospod Svete in gospod Košir. Za prijetno vzdušje so poskrbeli otroški pevski zbor ter članice Karitas Brdo. Opaziti je, da se starejši z velikim veseljem odzovejo povabilu na srečanje in da tudi domači ali sosedje radi poskrbijo za prevoz. Bog naj vam povrne vašo dobroto, vsem starejšim pa naj podari milost življenja, da se zopet srečamo na Brdu v letu 2000.

HOROSKOP ZA ODOBJE OD 20. 2.-20. 3. 2000

 OVEN - Ljubezen; Po razburjivi napeti situaciji vas čaka obdobje zabave, potovanja in novih poznanstev. Vezanim bo to utrdilo čustva in zaupanje v partnerja, samski pa boste spregledali odločen trenutek.

Posel: Idealen čas za uresničitev vaših načrtov, s takojšnjo odločitvijo boste dosegli odlične rezultate. Odhod težav in lep finančni uspeh.

Zdravje: Za vas je to obdobje trdnega zdravja, pazite se le utrujenosti zaradi prezahtopenosti. Vzemite čas tudi za počitek.

 BIK - Ljubezen: Pari boste razmišljali o resnejši vezi, poročenim se obeta mirno sproščeno obdobje, samski pa se boste otesli čustvenih bolečin iz preteklosti.

Posel: Že dalj časa prelagate večjo investicijo, zaupajte vase, v tem obdobju vam bo uspelo. Poslovna pot pa bo za krajši čas preložen.

Zdravje: Zdravniškega nasveta ne jemljete resno, kar se vam bo v kratkem maščevalo. Splača se vam potruditi.

 DVOJČKA - Ljubezen: Partnerju boste pokazali, da imate široko srce, za to se vam bo dvakratno oddolžil. Čaka vas prijetno in srečno obdobje. Samski boste okrepili upanje na osebo, ki vam obrača hrbet.

Posel: Težava, ki je pred vami, ni tako grozna, kot se vam zdi. Všeeno pa potrebujete trezen razmislek. Še kako bi vam prišel prav denar, ki sta ga veselo trošili. Za dežjem pride sonce.

Zdravje: Psihična napetost vam ne bo dala spati, čutili boste potrebo po pozitivnosti. To pa vam lahko zagotovi le ustrezna telovadba, ta vam bo ublažila tudi že znane bolečine v križu.

 RAK - Ljubezen: Doma že nekaj časa vlada prijetno, toplo vzdušje, kar pa ni opravičilo za vašo vse močnejšo željo po iskanju svojih prostih uric. Samski se boste ogrevali za nekoliko starejšo osebo.

Posel: Ste pred novim začetkom in tudi finančno oviro. Deležni boste pomoči prijatelja, od tega bosta imela oba poslovne koristi.

Zdravje: Psihično ste polni moči, kar vas bo držalo pokonci v tem obdobju fizičnega napora. To pa ne pomeni, da lahko pri delu pretiravate.

 LEV - Ljubezen: Obdobje težav je za vami, s partnerjem boste utrdili odnose in si privoščili tudi daljši izlet. Samski pa boste spoznali zanimivo osebo.

Posel: Poravnali boste zakasnele račune, izboljšali finančno plat, sreča pa vas bo spremljala tudi pri delu.

Zdravje: Nervoza vas bo kmalu minila, saj je bil vzrok denar. Fizično ste v dobri formi, manjka vam le tekočine.

 DEVICA - Ljubezen: Sreča v dvojici na višku, pričakujeta lahko tudi zanositev. Samske čakajo nova poznanstva. Pridobili boste tudi naklonjenost osebe, ki vam je že dolgo pri srcu.

Posel: Želja po spremembi vam bo tokrat uspela, kar bo povzročilo prenekatere zavist.

Zdravje: Poleg glavobola boste občutili tudi obremenitev v predelu ramen in vratu. Minilo bo, ko boste znižali delavni tempo.

 TEHTNICA - Ljubezen: Po prepiru s partnerjem se boste zatekli v molčečnost in tako ohranili mir. Samski načrte za osvajanja raje preložite.

Posel: Zamera med sodelavci se bo polegla, največ poslovnih uspehov pa boste poželi ravno v timskem delu.

Zdravje: Najbolje se boste počutili po sprostitvenem teku, vendar težavam z želodcem ne boste ušli. Vedno ste našli rešitev, pa jo boste tudi tokrat.

 ŠKORPIJON - Ljubezen: Trdna zvestoba in ljubezen se bosta nadaljevali. Samskim bo uspelo osvojiti mlajšo osebo. Nekateri pa boste želeli srečo kupiti.

Posel: Čas ni primeren za večje investicije. Tudi večjih delavnih uspehov ne bo. Najbolje se bo obrestovalo tistim, ki boste menjali službo.

Zdravje: Izžarevali boste odlično zdravje, zavidali vam bodo vašo vitalnost.

 STRELEC - Ljubezen: Obdobje nesoglasij je minilo, brez večjih naporov boste obdržali zavidanja vredno partnersko sožitje. Samski-ske pa se boste zagledali v prelepo rjavolasco - rjavolasca.

Posel: Skoraj vas je že minilo veselje do dela, vendar vam bo s pomočjo mlajše osebe šlo precej na bolje. Finančno stanje se bo še pravi čas utrdilo.

Zdravje: Prekipevali boste od zdravja in ravno zato boste želeli zase narediti še nekaj več.

 KOZOROG - Ljubezen: Sreča za vas je že to, da ne pride do večjih prepirov. To pa vam zagotavlja še naprej mirno in srečno obdobje. Samski se boste potegovali za pozornost sodelavca-ke.

Posel: To obdobje vam prinaša uspehe tudi v večjih načrtih. Finančna plat bo nad pričakovanjem. Uživali boste.

Zdravje: Če ste premagali virozo, še ne pomeni, da lahko premikate gore. Privoščite si zeliščno kopel.

 VODNAR - Ljubezen: Do partnerja ste zelo skrivnostni, zato vam očita želje po spremembi. Sprehod v zimski idili bo koristil obema. Samski boste prenesli čustva na drugo osebo.

Posel: Nadaljuje se vam uspešno obdobje, kljub temu pa boste delali nadure in s tem dosegli željeno finančno stanje.

Zdravje: Pazite na obremenitev hrbtenice - križa. Izogibajte se drznih športov in dokazovanja.

 RIBI - Ljubezen: Bolj kot same ljubezni se bosta veselila skupnih načrtov, povečanja družine itd. Samskim se obeta nova veza, vendar pozor: ne hitite.

Posel: Končno se vam je odvalil kamen od srca. Splezali ste na zeleno vejo in vse kaže na to, da jo boste tudi obdržali. Napredovanje v službi zagotovljeno.

Zdravje: Vzpostavite redno prehrano, povečajte količino tekočine, saj je to največkrat vzrok vaše utrujenosti.

sestavljal ASTRAL

Prihodnost je rezultat razmerja vaših sedanjih pozitivnih in negativnih energij.

Vse to vam razkrije z dlani in kart

ASTRAL s.p.

osebno vedeževanje

Pestner Viktor

Motnik 56

☎ 061/848 044

041/933 232

ZA DOBRO VOLJO

Francelj vstopi v gostinski lokal, sede za mizo in pokliče oštirja: "Zelenjavni krožnik, ragu in sadno torto, prosim!" "Čestitam, Francelj! je zadovoljen oštir, "izbral si hišno specialiteto, pa sploh nisi pogledal v jedilni list." "Že drži," odvrne Francelj, "da nisem pogledal jedilnega lista, zato sem si pa dobro ogledal vaš prt!"

Novoporočenca se po končanem obredu z občine podata v zakristijo farne cerkve. Mladi mož se boječe približa duhovniku in ga vpraša: "Koliko sem vam pa dolžan, oče?" "Natančne cene nimam," odgovori duhovnik, "ponavadi je višina prispevka v sorazmerju z ženino lepoto." Mož iz denarnice izvleče bankovec za pet tisoč tolarjev. Duhovnik denar vzame, nato pa pogleda ženo, negotovo obstane, seže v denarnico in mlademu možu vrne 2000 tolarjev: "Tole je še tvoje, sin moj."

Občan pride v trgovino, da bi kupil zavitek kave. Ko jo izbere in si ogleda ceno, se poda na blagajno, da bi plačal. Blagajničarka mu izroči račun, na katerem je mnogo višji znesek, kot znaša cena kave. Kupec se pritoži blagajničarki in ta mu odvrne: "Oh, oprostite, gospod, zmotil se je blagajniški hrošč!"

Naš minister za kmetijstvo bi v hotelu rad najel sobo, a mu receptor prijazno odgovori, da so vse sobe že zasedene. Ciril jezen odvrne: "Recimo, da bi bil jaz predsednik Kučan, potem bi pa imeli pristo sobo, kajne?" "Da, in kaj potem?" mu trmasto zabrusi receptor. Minister pa najde prebrisan odgovor: "Glede na to, da predsednika ne bo, imam pa jaz lahko njegovo sobo, kajne?"

Pri Voduškovih se neznansko prepirajo. Zajetna Mina po dolgotrajnem prerivanju zgrabi ubogega Toneta, ga položi na kuhinjsko mizo, seže po ogromni vazi, jo dvigne nad njegovo glavo in zagrozi: "Pazi se, Tone! Samo eno še zini, pa bom postala vdova!"

S. B.

NI PRAVEGA KOSILA BREZ KROMPIRJA!

Ali ste se že kdaj vprašali, kakšno je tradicionalno slovensko kosilo? Odgovor je preprost. V nedeljo bomo jedli govejo juho, meso, solato in seveda krompir. Če ne bi bilo krompirja, vemo, da bi nekaj manjkalo.

Vse, ki se ukvarjamo s pridelavo, vedno zanima, kakšno sorto posaditi, kako jo pognojiti in kako zaščititi pred plevlom, boleznimi in škodljivci, da bomo pridelali obilen in kakovosten pridelek. Zavedamo se, da je od pridelka odvisno, kaj bo na našem krožniku čez leto in še posebno pozimi.

Ko se odločamo za sorto, se moramo najprej vprašati, kako najpogostejše pripravljamo krompir in kdaj ga potrebujemo. Nekateri želijo namreč pridelati krompir čim bolj zgodaj, drugi pa bi ga radi pridelali za ozimnico.

Na tem mestu je potrebno opozoriti, da v naših pridelovalnih razmerah skoraj ni mogoče več doseči velikih in kakovostnih pridelkov, če bomo sadili svoje seme, kot smo to delali včasih. Vzrok se skriva v virusnih boleznih, ki prizadenejo obolele rastline do te mere, da skoraj ni pridelka. Mogoče veste, zakaj je izginila z naših polj in vrtov v začetku devetdesetih let sorta igor? Sorta igor je bila namreč izredno občutljiva na krompirjev virus Y^{NTN} je preprečil pridelavo kakovostnega semena in tudi jedilnega krompirja. Kakšen je nauk te zgodbe? Nikoli ne sadite svojega semena, vedno kupite **deklarirano seme**. S sajenjem zdravih (seminskih) gomoljev se boste izognili virusnim boleznim, ki so sovražnik krompirja številka ena.

Predstavili pa bi vam tudi štiri sorte, ki so ob izjemni ponudbi različnih sort v slovenskem prostoru ponekod še dosti neznane. To so novejšje sorte visoke kakovosti, ki lahko dajo izredno velike pridelke.

ZGODNJA SORTA

Prva je izredno zgodnja sorta **minerva**. Primerna je za tržne pridelovalce zgodnjega krompirja in tudi za vrt, kjer sadimo krompir za lastno porabo. Je vsestransko uporabna jedilna sorta, ki daje že zelo zgodaj visoke pridelke (primerljive z zgodnjimi sortami), ko si že vsi tako želimo mladega krompirja za pečenje. Odlikuje jo njena zgodnost, ki jo lahko še povečamo s pokrivanjem z različnimi prekrivali, z ustreznim nakaljevanjem in zgodnjim sajenjem. Tolerantna je na različne tipe tal, ki pa ne smejo biti prehladna ob sajenju. Priporočamo srednjo gostoto sajenja. Spre gledati pa ne smemo tudi velikih pridelkov, ki jih daje v obliki izenačenih, lepih gomoljev. Gomolji imajo

svetlo rumeno barvo kože in mesa, njihova oblika je okrogloovalna, očesa pa so plitva. Minerva odlikuje odpor nost na različne virusne bolezni. Ne bi pa nam smela delati težav tudi krompirjeva plesen, ker jo izkoplamo ponavadi že pred pojavom bolezni. Pri izkopu moramo paziti, da ne poškodujemo gomoljev. Sorta je primerna za takojšnjo porabo, zato jo je priporočljivo skladiščiti le kratek čas. Pri zatiranju plevla v nasadih Minerve **ne smemo uporabljati herbicida sencor**, ker je nanj občutljiva. Zato je na manjših površinah priporočljivo, da plevel odstranimo ročno ali pa uporabimo kakšen drug herbicid.

SREDNJE ZGODNJI SORTI PRIMERNI ZA OZIMNICO

Carlingford je sorta, primerna za tržne pridelovalce in za vrt. Uporabna je za pridelovanje glavnega pridelka oziroma za ozimnico. Sorta je široko uporabna in odlična za kuhanje, za pripravo solat, praženega krompirja..., kar je posledica čvrste strukture. Poudariti je potrebno, da se ne razkuha in meso ne posivi po kuhanju. Barva kože in mesa gomolja je bela, kar je ena najbolj zaželenih lastnosti pri nas, v deželi na sončni strani Alp. Oblika gomoljev je okroglo ovalna, očesa pa so plitva, zato ne bomo imeli velikih izgub pri lupljenju. Carlingford nam da izredno velike pridelke ob ustrezni tehnologiji in naravnih pogojih (možno tudi 70–80 t/ha). Najbolj mu ustrezajo težja tla, ki dobro zadržujejo vlogo. Sorta se dobro skladišči in je primerna za uporabo vse do konca spomladi naslednjega leta. Dobro je odporna na krompirjevo plesen in virusne bolezni.

Nakaljevanje je pogoj za rekordne pridelke, zato ga priporočamo. Zaradi velikega števila gomoljev, ki jih nastavi, svetujemo redkejšo saditev in dognojevanje z dušikom ob osipanju. Carlingford ni občutljiv na herbicid Sencor.

Mirakel je kakovostna sorta, primer na predvsem za ozimnico. Ker se dobro skladišči jo lahko uporabljamo vse od izkopa avgusta pa do pomladi nasled-

njega leta. Meso gomolja je čvrsto do moknato, kar narekuje široko uporabnost za kuhanje, pečenje, cvrtje... Barva kože in mesa je svetlo rumena, oblika gomolja je ovalna, očesa pa so plitva. Mirakel odlikujejo zelo visoki pridelki, ki jih lahko primerjamo s pridelki sorte Carlingford, ki je tipična predstavnik visokorodnih sort. Mirakel je sorta, tolerantna na različne tipe tal, priporočamo pa dognojevanje z dušikom ob nastajanju gomoljškov (osipanje). Nakaljevanje je zaželeno, gostota sajenja pa naj bo 45–50000 gomoljev na ha pri debelini gomoljev 35/55 mm. Sorta je odporna na številne viruse in srednje odporna na krompirjevo plesen.

SREDNJE POZNA SORTA

Navan je zelo okusna sorta, primerna za pridelovanje jedilnega krompirja (ozimnice). Je nekoliko poznejša od predhodno omenjenih, vendar da zelo velike pridelke. Meso je sorazmerno čvrsto, široko uporabno, zelo dobrega okusa, še posebej pečeno ali kot pomfrit. Gomolji imajo belo barvo kože, krem barvo mesa, ovalno obliko in plitva očesa. Vse te značilnosti odlikujejo sorto kot zelo primerno za glavni pridelek. Navan je tolerant na različne tipe tal, priporočamo dognojevanje z dušikom, vendar ne v prevelikih količinah. Seme je zaželeno nakaliti, sadimo pa ga raje gostejše, da v pridelku ne dobimo predebelih gomoljev. Sorta je odporna na nekatere viruse in se dobro skladišči.

Vse opisane sorte so popolnoma odporne na krompirjev virus Y^{NTN}, ki je pred desetimi leti skoraj zdesetkal proizvodnjo krompirja v Sloveniji.

M - KŽK Kmetijstvo Kranj SEMENSKI KROMPIR

Širok izbor sort za različne namene in pridelovalne pogoje.

- **Zgodnje sorte:**
 - JAERLA
 - MINERVA
 - ULSTER SCEPTRE
 - PRIMURA
- **Srednje zgodnje sorte**
 - CARLINGFORD
 - MIRAKEL
- **Srednje pozne sorte**
 - DESIREE
 - KENNEDY
 - NAVAN

MINERVA Zelo zgodnja sorta. Primerna za pridelovanje najzgodnejšega krompirja. Povsem odporna na Y^{NTN} virus.

CARLINGFORD Povsem belo mesnata sorta. Zelo rodovitna in povsem odporna na Y^{NTN} virus.

MIRAKEL Dosega velike pridelke in se dobro skladišči. Povsem odporna na Y^{NTN} virus.

Krompir je pakiran v vreče po 5, 10 in 25 kg. Pri nakupu v skladišču dodatne ugodnosti. Informacije v skladišču krompirja ŠENČUR pri Kranju. Tel.: 064 411 017 ali 064 211 252

SMUČARSKA SEZONA

Majhno, nezahtevno, nekoč prijetno smučišče tako za začetnika kot za pravega smučarja. Smučišče na Dolinah. Ko se pripelješ po magistralni cesti iz smeri Blagovice na vrhu Učaka, predno prideš na Trojane, zaviješ desno proti Dolinam. Po približno kilometru makadamske poti se odpre razgled na nekdanjo smučarsko dolino in na preprosto kmetijo, ki nas še spominja na tamkajšnjo gostilno. Še pred leti pomnim, kako prijetno je bilo, ko so nas postregli z vročim čajem in ko je dišalo po rumu. Ob cesti so stali avtomobili, slišal se je glas motorja, ki je poganjal vlečnico in vriski ljudi, ki so se spuščali po smučišču.

Takratna Gostilna na Prvinah iz leta 1965

Kako pa je danes?

Napotil sem se v ta kraj Doline št. I. Ko sem stopil pred vrata, še predno sem uspel potrkati, mi je odprla prijazna gospa. Z nasmehom me je pozdravila in me povabila v prijazen kmečki prostor, ki ga je grela kmečka peč. Peči se še dobro spomnim, ko sem sedel na njej in se grel, v kotu pa so se sušile rokavice in kape. Prav v tem prostoru je bila včasih gostilna. Res da je sedaj nekoliko spremenjen, vendar se dosti ne razlikuje od pretekle notranjosti. V sobo je stopil gospod Ivan Baloh in odprla sva najin klepet. Gospa pa je postregla še s piškoti in toplim čajem.

Danes žičnica ne obratuje in smučišča skoraj ni, tudi gostilne ni več. Žičnica je obratovala 26 let, vse do leta 1995, potem pa se je zaradi pomanjkanja snega in s tem tudi za-

Včasih je bilo smučišče, sedaj pa prazna dolina

nimanja za smučarijo interes za ta šport izgubljal. 350 m žičnice je poganjal nemški dizel motor, zmogljivosti 500 ljudi na uro in je prevažal od 150 do 200 ljudi na dan. Avtomobili so stali ob cesti, uredili so tudi parkirišče. Ljudje so prihajali na smučišče z vseh koncev. Štajerskega, domžalskega, tudi iz Ljubljane. In včasih, ko na Krvavcu ni delala vlečnica zaradi vetra, so smučarji prišli v Doline. G. Baloh pa je skrbel za red in odgovornost na smučišču.

Danes je videti tu le še prijaznost in čuti se volja, da bi spet zaživel v zimskem času in da bi se znova v Dolinah odprlo smučišče. Drugače pa je hiša Balohovih še vedno odprta za planince in popotnike, ki potujejo tod mimo. Mimo Dolin namreč vodi pot spominov in pa Evropska pot E6. Te poti pa je zanimivo prehoditi v vseh letnih časih.

Jozko Jakopič

Zakonca Baloh v prenovljenem prostoru nekdanje gostilne Prvine 1.

ZIMOVANJE NA KOPAH

Tretješolci centralne šole Janka Kerznika so se udeležili zimske šole v naravi. Kot že nekaj let poprej, smo jo tudi letos izvedli na Kopah v času od 17. 1. do 22. 1. 2000.

Naši predniki so živeli trdo življenje, a so bili srečni in umirjeni ter v tesnem stiku z naravo. Danes pa hitimo in, če je le mogoče, prehitevamo sami sebe. Največja skrb so nam materialne dobrine. Umikamo se med štiri stene in ne opazimo več ljudi okoli nas. Največkrat pozabimo celo nase. Na naravo smo že skoraj povsem pozabili. Pozabljamo, da se v njej lahko sprostimo, razvedrmo, pozabimo na skrbi, se med seboj zblizamo, ali pa samo napolnimo svojo dušo z lepotami, ki nam jih z razprtimi rokami na široko ponuja.

Tudi letos nam je Pohorje na ogled nesebično ponudilo svojo lepoto. Na-

užili smo se je. Še dolgo jo bomo ohranili v spominu.

Učili smo se biti prijazni, potrpežljivi, vztrajni, ljubeznivi, iskreni. Teh lepih vrlin se ne da naučiti iz knjig, tako je preprosto treba živeti. Živelimo tako in se veliko naučili, ne da bi sploh vedeli za to. Zagotovo pa smo naredili majhen korak na dolgi poti do samostojnosti.

Po prihodu domov smo v šoli pripravili razstavo in program za starše, s katerim smo se jim želeli zahvaliti, da so nam dovolili odhod. Izdelali smo svoje glasilo, ki nas bo še dolgo spominjalo na naše skupno preživete dneve. Težko je z besedami opisati vsa doživetja, ki so nas obogatila. Kljub vsemu smo se po svojih najboljših močeh potrudili, da tudi vam pričramo nekaj trenutkov iz naše šole življenja.

učiteljica
Urša Iglič

Moj najljubši šport je smučanje, ker se ob njem zelo zabavam.

Ko smo se odpravili na smučišče, nas je bilo zelo strah. Imela sem veliko tremo. Zbrala sem se, vzela smučke in palice. Ob štirih smo se odpravili nazaj v Partizanski dom. Pogreli smo se in se posladkali z vročim čajem. Vsi skupaj smo se vrnili v svoje sobe. Mi imamo sobo številka devetnajst. Imeli smo dolg počitek. Ko smo se dobro odpočili, smo imeli pouk. Narisati in napisati smo morali svoj najboljši in najzanimivejši dogodek.

Na Mali Kopi se počutim zelo sproščeno in udobno.

Maša Omahna

Vozili smo se čez grbine. Na vse strani se je lepo videlo v dolino. Gledali smo Šoštanj, kjer je termoelektrarna. Ko smo prišli na smučišče, je bila vlečnica ustavljena. Danes ni bilo preveč dobro smučati, ker je močno pihal veter.

Jure Klopčič

Odpravili smo se smučat. Ko smo prispeli na sredino Malih Kop, smo si zapeli smuči in počakali na vaditelja Marka. Prišel je in nas preštel. Bilo nas je enajst. Smo tretja skupina smučarjev.

Ogrevali smo se in vozili plug. Peljali smo se z vlečnico. Na vrhu hriba smo se postavili v vrsto. Odpeljali smo se v »kača«. Vozili smo se, dokler ni začel močno pihati veter. Odpravili smo se v Partizanski dom.

Simon Cerar

Danes sem smučal zelo dobro. Smučali smo plug. Šli smo z vlečnico do vrha in se spustili po smučišču. Padel sem dvakrat, a se nisem poškodoval. Ko sem se nekajkrat spustil, me je bilo še strah. Čez nekaj časa me ni bilo več strah.

Obožujem ta šport!

Nejc Cerar L.

Danes sta bila pri nas dva gozdarja. Prvi je pravi gozdar, drugi pa se bolj ukvarja z živalmi. Prvi nam je povedal, da v gozdu ne smemo vpiti, ker plašimo živali in razložil, kaj rabi drevo, da ne razpade. Drugi nam je povedal, da moramo biti mirni in glasni, če je v naši bližini medved, da se nas prestraši. Iz letala mečejo lisicam cepivo, da niso več stekle.

Mene je to zelo zanimalo in sem si zapomnil.

Luka Strehar

Zvečer smo šli na pohod z baklami. Ta večer sem težko čakala in se ga veselila. Bakle nisem še nikoli videla.

Za pohod smo se toplo oblekli in počakali, da se je zmrčilo. Pred odhodom smo izvedeli, da učitelj Jože pripravlja presenečenje. Bila sem radovedna, kaj bo.

Učitelji so imeli prižgane bakle, ki so v temi lepo svetile. Tudi sama sem si jo želela držati, a učitelji tega niso dovolili. Noč je bila zelo jasna, pot bi videli tudi brez bakel. Kmalu smo odkrili presenečenje. Od daleč smo opazovali rakete. Bilo je zelo lepo.

Andreja Gabrijel

Po večerji je v sobo prišla učiteljica Katja, da bi mi izpulila zobek. Zelo me je bilo strah kaj bo. Ni našla vrvice, zato si je pomagala z robčkom. Zobek ni hotel ven. Metka ji je ponudila zobno nitko. Katja se je trudila, da bi nitko privežala na zob. Končno ji je uspelo in hop, je bil zob zunaj. Zavila ga je v robček, jaz pa sem drugi robček položila na izpuljeno mesto. Čez nekaj časa je učiteljica Katja rekla, naj zobek dam pod blazino. Bila sem zelo nestrpna. Zjutraj sem tam našla sponko za lase in bonbone.

Nina Vrankar

Jutri bo tekma. Upam, da bom dober. To želim tudi vsej skupini. Mislim, da bodo na smučišču količki in da proga ne bo zmrznjena. Smuči naj drsijo. Ne da se mi peš hoditi do smučišča, ker bom utrujen in ne bom mogel smučati.

Jan Česnjevar

Naj vam opišem srčkov ples. Učiteljica Marjana in učitelj Marko sta izstrigla srčke in na njih napisala imena vseh fantov. Fant je moral srček oddati punc, ki mu je bila najbolj všeč.

Po žrebanju štartnih števil je bil na vrsti srčkov ples. Vsaka punca si je morala izbrati en srček. Iskat je šla fanta, ki si ga je izbrala. Učitelj Marko je zavrtel glasbo. Na glasbo smo lahko plesali, kar smo hoteli. Puncam, ki niso dobile nobenega srčka, sta jim jih podarila učitelja. Tudi na

učiteljice nista pozabila. Zaplesali so in na plesišče povabili vse ostale.

Neža Iglič

Moj najljubši dogodek je zaključna tekma v smučanju. Ko sem čakal v vrsti, sem bil zelo nestrpen. Na štartu sem imel tremo. Progo sem dobro izpeljal. Na cilju sem imel občutek, da se bom dobro uvrstil, pa so me drugi tekmovalci prehiteli. Vseeno sem bil vesel, da sem prispel v cilj brez padca.

Jernej Vindišar

V četrtek zvečer smo žrebali štartne številke. Pripravili smo tudi srčkov ples. Ko so me poklicali na oder, sem izvlekel številko trinajst. Na vrsti je bil srčkov ples.

ZGORNJE LOKE

Ko sem listal po Rokovnjaču in ga prebiral, sem med drugim tudi zasledil, da urednik poziva vse pismenke občane, naj napišejo kak članek, da bo časopis bolj pester. V mislih sem sprejel ta izziv in začel pisati. Nisem talentiran pisec, ne novinar, sem le eden od mnogih navadnih pismenih občanov.

Doma sem iz Zgornjih Lok pri Blagovici, majhne vasice ob glavni cesti. Lepo se razvija naša vas, nove hiše rastejo kot gobe po dežju, »ulce«, kot mi imenujemo cesto, ki pelje skozi vas, imamo asfaltirano, telefon je skoraj v vsaki hiši, toda v gostilno in trgovino moram z avtomobilom. Do avtobusne postaje res nimam daleč, pa vendar, ta avtobusna postaja, ki je bila nekoč prava lepota, danes žalostno gleda v svet, na avtomobile, ki vozijo mimo, na nas krajane, ki jo obiskujemo. Nova cesta nam bo spremenila življenje, spremenila nam bo vas. Prve hiše že rušijo, sosedije odhajajo. Tudi avtobusno postajo čaka podobna usoda. Lepo bi bilo, ko bi bile v občini Lukovica vse avtobusne postaje enake. Zgornje Loke bodo nova moderna vas, saj starih hiš praktično ne bo več, le v centru vasi bodo stare hiše dale slutiti, da je bila to nakoč lepa, stara in urejena vas. Ko tako premišlujem in ugibam, kakšna neki bo vas čez pet let, priklopim televizor, kajti za preganjanje dolgčasa je televizor najboljši. Vendar tudi jaz bi rad gledal POP TV, ali pa A-kanal, pa ga v tej naši vasi tako težko kdo dobi, kdor pa ga že dobi, je sprejem tako slab, da ni vredno temu reči program. Ko iščeš mojstra, ki bi ti napeljal antene za le-te programe, vsi zmajujejo z glavo in govorijo, da je škoda denarja, da bi gledal programe, ki jih ne moreš nastaviti. V glavo mi šine misel, kaj pa če bi, ko bo vse prekopano, ko bodo gradili ceste, kaj ko bi nam potegnili kabelski program. Med prijatelji so pogovori samo še o filmih, katerih pa jaz žal ne morem gledati. Celotna tašča pripoveduje vsebino nadaljevanj. Pustimo TV, vrnimo se v vas, v Zgornje Loke. Jaz vem, kje so Zgornje Loke, kaj pa vi? Pred dnevi sem se pogovarjal z znancem o planinah, o hribih in o Ro-

Ko so že vsi spali, jaz nisem mogel zatisniti oči, saj sem mislil samo na tekmo. Končno sem tudi jaz zaspal. Zjutraj sem težko vstal. Na tekmi sem dobro smučal.

Zvečer so podelili pokala in medalje. Zelo sem bil vesel, ko sem izvedel, da sem prvi.

Klemen Gerčar

Prispeli smo do Lukovice. Videli smo nestrpne, dolgo nevidene starše. Zelo sem bila vesela, da sem jih zopet videla. Moj srček je bil zelo srečen in spet je čutil toplino staršev. Upala sem, da se bo avtobus končno ustavil in bom stekla v objem dolgo pogrešanima staršema. Avtobus je res ustavil in stekli smo k njim.

Metka Veber

kovnjaški planinski poti. Skoraj sva jo v mislih prehodila, ko sva prišla do zaključka, da je najbolje, da se kar takoj med vikendom odpraviva na pohod. Zmeniva se v Zgornjih Lokah, pri meni. Tu pa nastane problem, kako naj mu razložim, kje so Zgornje Loke. Kako enostavno bi bilo, ko bi mu lahko rekel, da pri tabli za Zgornje Loke zavije v vas in problem je rešen. Toda Zgornje Loke, vas, ki se razvija, te table nima. Vse naokoli so že table, ki označujejo kraje, le pri nas je še ni. Je zato kriva avtocesta? Ne rabimo table, ki bi tudi omejevala hitrost, čeprav tudi to ne bi škodilo, saj se tudi naši otroci vozijo z avtobusom in prečkajo cesto, da bi imeli le takšno, ki bi označevala vas.

Najlažje je kritizirati, da pa bi kdo kaj naredil, da bi bilo lepše, tega pa ni. Ne imejte vsega za kritiko, pomislite raje, da ima mogoče kdo kakšno željo. Če dolgo sanjaš in si nekaj močno želiš, se ponavadi vsaj delno uresniči. Tudi urednik si je želel, da bi kdo kaj napisal. Okorajžil sem se in napisal nekaj vrstic, le upam lahko, da zaradi mojega članka urednik ne bo še ob tiste želje, ki jih je imel.

Bojan Pustotnik

Postaja v Zg. Lokah

POHOD NA ČEMŠENIŠKO PLANINO

Pred kočo na Čemšeniški planini

PD BLAGOVICA V LETU 1999

V letu, ki se je izteklo, se je v PD Blagovica marsikaj zgodilo. Veliko truda je bilo vloženega in zato je tudi smiselno, da se nekaj besed napiše, kaj vse smo v društvu naredili. Začel bom kar z upravnim odborom PD, saj se vse pomembne stvari začnejo prav v upravnem odboru. Nismo veliko sestankovali, pa vendar je tudi to potrebno, saj se na sestankih dogovorimo o stvareh, ki jih moramo postoriti, prav tako pa si povemo, kaj smo naredili. Med najbolj prizadevnimi je gotovo vodniško-izletniški odsek. Le ti so nas vodili širom po naši Sloveniji in nam razkazovali lepote naših gora in pokrajin. Da bi znali trezno premisliti, ko se sami odpravljamo v hribe, so nam pripravili celo predavanja. Kot vsako leto so nas tudi tokrat vodili na tradicionalnem zimskem pohodu Golčaj - Špiljk. Kar 48 se nas je zbralo na tem pohodu. Vodili so nas po manj znanih poteh, in te v Haložah za nas prav gotovo so, hodili smo po Primorskem, v Julijskih Alpah je bilo tako lepo, da smo ostali kar dva dni, seveda pa so nam pokazali tudi lepote domačih hribov in gričev. Niso tako zelo visoki, pa se vseeno zelo daleč vidi. Da bi se varno vračali s pohodov, nam je Bojan Pustotnik pripravil predavanje o planinski opremljenosti in o nevarnosti v gorah, ker pa v gorah ne občudujemo samo skal in kamenja, smo povabili člana gorske straže gospoda Gril Marjana, ki je član PD Moravče, da nam še o cvetju v gorah in o favni kaj več pove. Lepo je bilo gledati njegove diapozitive in se čuditi sami naravi. Da so planinske poti lepo markirane in vzdrževane, skrbijo markacisti. Markacisti v PD Blagovica imajo polne

roke dela, saj imajo za vzdrževanje in obnovo preko 60 km planinskih poti. Da so planinske poti v občini Lukovica lepo vzdrževane, se moramo zahvaliti ravno njim. Podatek, ki je gotovo med najbolj razveseljivimi, pa je gotovo ta, da se je članstvo v mladinskem odseku povečalo skoraj za 100%. Tudi mladi planinci so se potepali po vsej Sloveniji, pozimi so bili na Špilku, kjer so lep dan izkoristili za igre na snegu, na Slivnici so čarovnicam postavili sneženega moža, katerega so krstili kar za Rokovnjača. Pot jih je vodila na Soriško planino, na Lajnerja in Možica. Raziskovali in občudovali so ostanke iz prve svetovne vojne, hodili po rovih, ki vodijo do bunkerjev, občudovali planinsko cvetje, vse polno avriklja in svišča je bilo, predvsem pa so se neznansko zabavali. Šolsko leto 1998/1999 so zaključili z mini taborom na Loki pod Raduho. Kljub slabemu vremenu so osvojili 2062 m visok vrh Raduhe, doživeli pravi planinski krst, za nameček pa so pogledali še v samo goro Raduho, saj so si ogledali Snežno jamo. Prvi pohod v šolskem letu 1999/2000 jih je vodil na Golčaj. To so bili vodniki presenečeni, ko so videli, da je še enkrat toliko otrok, kot jih je bilo prej. Kljub temu so premagali Golčajsko strmino, osvojili so Čemšeniško planino v vetrovnem vremenu, v šoli pa so začeli s krožkom, ki je kot priprava na pohod. Tako zelo so zagnani ti naši mladi planinci in planinke, da so na Špilku pripravili razstavo slik na temo SMETI V DOLINO. Kdor želi, si razstavo lahko ogleda, saj je bivač na Špilku dostopen vsakomur in tudi odprt za vsakogar. Rokovnjaška planinska pot je lepo obiskana, bivač na Špilku pa prav ponosno stoji in nudi zavetje utrujenim planincem. Vsi, ki imamo radi hribe in

V soboto smo se odpravili na pohod na Čemšeniško planino. Najprej smo se zbrali v Blagovici pred planinskim kozolcem. Patricija, Kristjan in jaz smo se peljali s stricem Vilijem in teto Stanko. Eni so se peljali z gasilskim kombijem, drugi pa s teto Ivanko. Mi smo bili prvi na Prvinah, za tem pa so prišli še drugi. Skupaj smo se povzpeli na Čemšeniško planino. Videli smo motorne sanke. Hodili smo po snegu. Čez dve uri smo prispeli do vrha. Očistili smo si čevlje, ki so bili polni snega. Šli smo v kočo, kjer smo popili topel čaj, pojedli sendvič in čokolado. Zatem smo se pred kočo slikali. Na poti je Jure napihnil balon in ga spustil. Vsi smo ga gledali, kako je letel, kar kmalu je počil. Zelo je pihal veter. Patricijo in mene je skoraj odneslo. Nato smo prišli do Prvin. S Prvin smo se odpeljali v Blagovico, kjer so nas čakali starši. Pohod mi je bil zelo všeč, upam, da bo še več takšnih.

Tina Omahna

planine, si prizadevamo, da je tudi naš kraj, Blagovica čist in urejen. Poleg planinskega kozolčka sadimo rože, kosimo travo, obenem pa skrbimo, da so čiste tudi naše planinske poti, saj smo v letu 1999 izvedli kar dve čistilni akciji. Radi imamo, če hodimo po čistih planinskih poteh, prav tako pa nam je tudi všeč, če je dolina urejena in čista, ko se vrnemo z gora. Mnogo stvari je še, pa bom vendar kar končal. Planinci ostajamo zagnani, saj nam obiski gora vračajo moči za nove podvige in za premagovanje težav.

Planinski pozdrav!

PD Blagovica

ŽELIM SI

*Da bi se vsako jutro prebudil z nasmehom,
ki bi mi ožarjal obraz;
da bi spoštljivo pozdravil dan zaradi priložnosti,
ki mi jih ponuja;
da bi se lotil dela z bistro glavo;
da bi v vsem, tudi v najmanjših stvareh,
vselej imel pred sabo najvišji smisel,
h kateremu si prizadevam;
da bi se srečeval z ljudmi s smehom na ustnicah in z ljubeznijo v srcu;
da bi bil vselej prijazen, ljubezniv in vljuden;
da bi pričakal noč z utrujenostjo, ki kliče spanec,
in z veseljem nad dobro opravljenim delom -
tako si želim modro preživeti svoje dni.*

Thomas Dekker

ŠAHOVSKI TURNIR GRADIŠČE 2000

V soboto, 8. 1. 2000, je TD Gradišče organiziralo že tradicionalni novoletni turnir. Letošnji turnir je še posebno pomemben, kajti smo na prelomu tisočletja. Šahovskega turnirja so se udeležili šahisti iz: Prevoj, Lukovice, Duplice, Dupelj, Gradišče ter Hrastnika pod Limbarsko goro. Šahovski turnir Gradišče 2000 je potekal v brunarici turističnega društva Gradišče. Turnir je potekal od zgodnjih popoldanskih do pozno večernih ur, saj se je med seboj pomerilo kar 14 šahistov.

Na koncu turnirja je predsednik TO Gradišče podelil priznanja in simbolične nagrade prvim trem šahistom:

1. mesto - Marjan Dolinšek, Dupelje,

2. mesto - Alojz Cijan, Prevoje,

3. mesto - Marjan Prelovšek, Duplica.

V želji, da se bomo tradicionalnega šahovskega turnirja v prihodnjem letu še bolj množično udeležili, vas vabimo na naš šahovski turnir že sedaj.

TD Gradišče

MATEJ GORIŠEK USPEŠEN NA TEKMAH ZA DRŽAVNO PRVENSTVO

Tudi v naši občini imamo tekmovalca, ki je v lanskem letu tekmoval v cestno in gorsko-hitrostnih dirkah za državno prvenstvo. To je Trojančan Matej Gorišek, ki tekmuje v gotovo najbolj zanimivem in izenačenem razredu, to je Pokal Fiat Seicento.

V lanskem sezoni se je v tem pokalnem tekmovanju borilo kar 23 tekmovalcev. Na sporedu je bilo osem dirk, na katerih se je Matej odrezal zelo dobro, saj se je vseskozi uvrščal od 5. do 10. mesta in na koncu zasedel 8. mesto v skupnem seštevku.

K temu uspehu so pripomogli naslednji pokrovitelji: Gostinsko podjetje Trojane, pooblaščen trgovec in servis-

Utrinek z novoletne zabave

TRETJA SEZONA ORGANIZIRANE VADBE AEROBIKE NA BRDU

Letos poteka v mali telovadnici osnovne šole na Brdu že tretja sezona organizirane vadbe aerobike pod vodstvom Bogdana Capudra, ki poučuje aerobiko tudi na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. Tam je v letošnjem študijskem letu začel tudi z vodenjem vodne aerobike.

Kako pomembno je za vsakogar, da nekaj stori za svoje telo in s tem predvsem za svoje zdravje in dobro počutje, pove podatek, da je v zdajšnji skupini kar nekaj tistih, ki aerobiko na Brdu obiskujejo že vsa tri leta. Poleg tega je bil odziv ob začetku sezone prese-

netljivo velik, saj se nas je na predstavitveni uri zbralo več kot petdeset. Po prvih dveh mesecih pa se je skupina skrčila na petindvajset najbolj vztrajnih, ki se razlikujemo tako po starosti kot po telesni pripravljenosti.

Dobivamo se dvakrat tedensko, ob ponedeljkih in sredo, ob 20. uri, in sčasoma je aerobika postala ne samo zelo koristno, temveč tudi zabavno druženje, kar se je še posebej pokazalo na naši prednovoletni zabavi v gostilni Bevc, kjer smo vztrajali do poznih ur.

Po januarskem premoru se je naša skupina v februarju zopet začela sestajati, zato je prav zdaj primeren čas za povabilo ostalim bralkam in tudi bralcem Rokovnjača, da se nam pridružijo.

M. S.

er vozil Fiat in Lancia - Avto Lava iz Celja, Gostilna Potrbin, Ekonomska propaganda in zastopstva 3R, Bistro 91 in Izdelovanje lesenih predmetov Gorišek.

V letošnjem letu si Matej želi resnega nastopanja v tem tekmovanju, lanska sezona je bila namreč, kot sam pravi, pomembna predvsem za nabiranje iz-

kušenj za volanom in pri pripravi vozila. Tako načrtuje, da bi v sezoni 2000 z nekaj sreče, ki je prav tako potrebna, lahko dosegal še vidnejše rezultate.

Zaželimo mu veliko uspehov in sreče ter da bi nas tudi v prihodnje razveseljeval z dobrimi uvrstitvami v tem zanimivem tekmovanju.

B. P.

OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA ZLATO POLJE

Ob koncu leta je ponavadi čas, ko tudi športni dejavniki, klubi in društva potegnejo črto v zabeležki celotnega bolj ali manj uspešnega delovanja oziroma dela.

V ŠD Zlato Polje se lahko pohvalimo z uspešno športno aktivnostjo ter delom članov v letu, ki je za nami. Vabilu na občni zbor sta se poleg članov društva odzvala tudi gospa Vanja Pograjc, predstavnica občine Lukovica ter g. Franjo Vogrinec, državni nogometni sodnik. Predsednik ŠD Zlato Polje g. Milan Sinkovec je po uvodnih pozdravnih besedah navzočim spregovoril o delu društva v preteklem letu, nato pa je podal predlog upravnega odbora v potrditev kandidatov za novi upravni odbor, tajnika in predsednika društva, saj se štiriletni mandat dosedanjim izteka. Vsi predlogi so bili z veliko večino sprejeti. V nadaljevanju so bila podana poročila tajnika, blagajnika ter poročila športnih aktivnosti. Slednja so se pričela že v mesecu januarju z izvedbo smučarskih skokov za pokal Zlatega Polja. V hudi konkurenci nastopajočih se je od domačinov najbolje uvrstil Janez Hribar iz Trnovč, sicer član ŠD Zlato Polje. V mesecu februarju smo odigrali tradicionalno nogometno tekmo v pustnih maskah z ekipo Prevoj pri Lukovici. Moram poudariti, da smo v letu, ki je za nami, odigrali kar 33 nogometnih tekem z različnimi ekipami iz matične ter drugih občin. Udeležili smo se tudi nekaterih turnirjev v malem nogometu, seveda pa smo ga organizirali tudi sami. Menim, da je zagnanost in delo članov zelo pohvalna in vzpodbudna ter vzor mnogim drugim. Strinjali smo se, da je potrebno v bodoče v društvo vključiti še več mladih ter razširiti delo na športno rekreativnem področju. Potrjen je bil tudi sklep odbora, da se Športni zvezi Domžale predlagata Roman Hribar in Brane Korošec kot najboljša igralca v zadnjem desetletnem obdobju za dodelitev priznanj, ki jih športna zveza podeljuje vsako leto. Sicer pa je bil v letu 1999 najboljši strelec Roman Hribar, sledila pa sta mu Damjan Močnik in Janez Hribar.

Ob koncu občnega zbora smo imeli navzoči priložnost poravnati članarino za prihodnje leto, ostale pa naprošamo, da to storite čimprej, oziroma vabimo nove člane, da se nam pridružite. Predsednik g. Milan Sinkovec se je zahvalil za udeležbo ter vzorno sodelovanje in delo v društvu, prav tako je zahvalo namenil Občini Lukovica ter vsem, ki nam pomagajo. Vsem je zaželel sreče, zdravja in obilo delavnih storilnosti v letu 2000.

T. Habjanič

7. TRADICIONALNI POHOD GOLČAJ - ŠPILK

Zelo hladno jutro nas je pozdravilo v nedeljo, 23. 1. 2000 ob 7:30 uri. 31 nas je čakalo, da se podamo na dolgo pot iz Blagovice na Golčaj, do Dolin, Trojan, do gostišča Kekec, na vrh Špilka in nazaj v Blagovico. Novozapadli sneg je prekril ledene ploskve tako, da je vsaj malo manj drselo. Karavana je krenila. Pot na Golčaj ni dolga, je pa zelo strma, tako da komaj uspeš napolniti pluća s kisikom in tudi prve znojne kaplje se pokažejo. Prvi postanek je pri g. golčajski cerkvi. Pogled je veličasten, vse okrog se razprostirajo sami vršaci, pod nogami pa Blagovica. Ker je pot še dolga, se vpišemo v vpisno knjigo in že nadaljujemo pot proti vasi Borje in od tam do Dolin. Ta del poti je vsaj meni zelo pri srcu. Kot bi hodil nekje po sredogorju, borovci, celo tisa se najde, prečenje melišča, vseskozi pa čudoviti razgledi in pogledi na vse strani. Med kramljanjem niti ne opazimo, kako hitro mineva čas in kar na enkrat smo na Dolinah. Prijazna domačina nam

postrežeta s čajem, pecivom in suhim sadjem. Po okrepčilu gre karavana pohodnikov dalje do Trojan. Ta del poti je najbolj izpostavljen in zoprn, saj je treba od Učaka pa do Trojan po glavni cesti. Od Trojan do Kekca je dolga pot, hodiš po gozdni cesti, razgleda ni in zato se vleče, kot bi jo zadaj rezal in spredaj pokladal. Kljub temu dosežemo gostišče Kekec. Tudi tu nam prijazen domačin ponudi čaj in okrepčilo, privoščimo pa si tudi malo daljšo pavzo. Ker pa se ura ne meni za naše utrujene noge in kar teče in teče, moramo hočeš nočeš dalje na pot, do vrha Špilka. Iz tople kože v hladen dan se res težko odpravimo, vendar se hitro ogrejemo, saj je pot ves čas napeta. Bivak se že vidi in že smo pri njem. Vpis v knjigo, nato pa v Blagovico. Preden smo krenili, smo zapeli še dve pesmi, da bomo lažje hodili. Dan se pregiba v večer, ko dosežemo Blagovico. Kot vsako leto nam Silva Ovca pripravi čaj in pecivo. Še kratek klepet s pohodniki, nato pa domov v upanju, da se naslednje leto, na 8. Tradicionalnem zimskem pohodu Golčaj - Špilka zopet vidimo.

Bojan Pustotnik

7. tradicionalni zimski pohod Golčaj - Špilka
slika: Na Dolinah

ŠPORT

Odlične predstave članov Tenis kluba LU RCU Urbanija na tekmovanju mladih teniških igralcev.

V Ljubljani je od 21. 1. do 24. 1. 2000 potekalo državno prvenstvo v tenisu v kategoriji do 12 let.

V tej kategoriji sta nastopila tudi predstavnika TK LU RCU Urbanija iz Lukovice Mike Urbanija in Manuela Čučič.

Mika Urbanija se je izmed 118 prijavljenih tekmovalcev uvrstil v glavno tek-

movanje in v šestnajstini finala po razburljivem dvoboju izgubil z Matejem Zlatkovičem 6/1, 6/3.

V igri dvojic pa sta v osmini finala z Zlatkovičem izgubila s parom Pajnik Kranjc 2/6, 6/2, 6/3.

Druga predstavnica Manuela Čučič pa je izgubila dvoboj z Aljo Zec-Peskirič.

Mike Urbanija je izven tekem za državno prvenstvo nastopil še na dveh turnirjih JUNIOR 2000.

Tako v Litiji 5. 12. 1999 kot v dvorani Goljevec v Celju 5. 2. 2000 je v svoji kategoriji med šestnajstimi udeleženci obakrat zmagal.

NAŠ ROBERT KOTNIK V DRŽAVNI REPREZENTANCI

V Velenju je bilo 12. decembra Evropsko prvenstvo v krosu, in tam je kot član slovenske državne reprezentance nastopil tudi mladi atlet Robert Kotnik s Prevoj. Tekmoval je skupaj z našimi najboljšimi dolgoprogaši, kot so: Roman Kejžar, Jože Čeh, Igor Šalamun, Aleš Tomič in Tone Kosmač in skušal naši članski ekipi zagotoviti čim boljšo uvrstitev. Dosežki naših atletov na tokratnem prvenstvu sicer niso dosegli pričakovanj, celo malce razočarali so sami sebe in navijače, toda tekmovali so na zares zahtevni progi, kakršne nihče od njih ni bil vajen.

V državno reprezentanco se je Robert dokončno uvrstil po uspehu na nedavnem državnem prvenstvu (20. 11. 99), ko je v teku na 9.750 m dolgi progi dosegel odlično 3. mesto s časom 35:06 (za zmagovalcem Čehom je zaostal 26 sekund, za drugouvrščenim Šalamunom pa le za 6 sekund).

To pa ni Robertova edina odlična uvrstitev med našimi dolgoprogaši, saj je že 8. maja 1999 v Novi Gorici na državnem prvenstvu na 10.000 m prav tako zasedel 3. mesto, enako uvrstitev pa je dosegel tudi na 4. Ljubljanskem maratonu, 24. oktobra 1999, ko je s časom 22:29 zaostal le za Jožetom Petkovškom in Markom Gorencem (za zmagovalcem, klubskim kolegom Petkovškom je zaostal za 7, za Gorencem pa le za 4 sekunde). Prav tako omembe vredni pa sta njegovi uvrstitvi na obeh Maratonih Treh src, na katerih je doslej sodeloval, saj je bil tudi tam enkrat tretji, enkrat pa je zmagal, obakrat na progi,

dolgi 10 km. Svojo dobro formo je potrdil tudi na zadnjem Teku za krof, 3. 10. lani v Krašnji, ko je vse od začetka prepričljivo vodil, a si je zmago vendarle zagotovil šele z odločnim sprintom v zadnjih metrih, ko je ugnal Zdravka Volkarja.

Vsi ti uspehi ga uvrščajo med naše najbolj obetavne tekače na dolгих progah, še posebej, če upoštevamo, da bo takoj po prehodu v novo tisočletje dopolnil šele 25 let – z atletiko pa se resno ukvarja komajda dobri 2 leti! Začel je namreč šele leta 1997 in od tedaj je tudi član AK ŽAK iz Ljubljane.

Ko sva se pogovarjala o njegovih načrtih in željah, je nekajkrat poudaril, da se šele sedaj, ko mu pomaga in ga strokovno usmerja njegov trener Igor Kogoj, nekdanj naš znani triatlonec, počuti dovolj sposobnega in predvsem dovolj samozavestnega, da si upa smelo načrtovati svojo kariero. Robertovi cilji vnaprej pa so še nekoliko bolj smeli, saj je trdno odločen, da bo nastopil tudi na naslednjih Olimpijskih igrah – leta 2004. Prva resnejša preizkušnja njegove forme pa bo najverjetneje Študentsko svetovno prvenstvo v krosu, ki bo marca letos v Jeni, Nemčija. Napredek, ki ga je dosegel predvsem v zadnji sezoni, je dovolj trdna podlaga za tako pogumne načrte, Robertova neomajna volja pa prav tako vliva zaupanje.

Toda medtem, ko zaključuje študij na Fakulteti za šport, ga tarejo podobne skrbi kot vse naše športnike, posebej še atlete. Ne ve namreč, kako in od kod zagotoviti sredstva za nemoten in kakovosten trening, kajti sponzorje naši atleti komajda najdejo, ne glede na to, kako obetavni so. Zato upa, da se bo našla kakršnakoli rešitev za skromno pomoč,

morda tudi v okviru občinskega proračuna, kajti teku in svojim načrtom se ne namerava odreči. Bil bi pa že čas, da se s pomočjo takšnim športnikom, skorajda samorastnikom, izkažejo tudi podjetniki iz širše okolice – primeren okvir bi lahko bilo kar območje nekdanje domžalske občine, saj jo ti fantje in dekleta dostojno predstavljajo.

Ob Darji Kokalj je to že drugi mlad in obetaven tekač na dolge proge iz naše občine in prav bi bilo, če bi tudi njemu lahko priskočili na pomoč. Obrestovalo se bo njemu in nam.

Edo Bogataj

SREČANJE Z DUHOVNIKI

Naš župan gospod Anastazij Živko Burja je 19. januarja sprejel na vsakoletno srečanje duhovnike, ki skrbijo za dušni blagor lukoviških občanov. Udeležili so se ga gospodje Andrej Svete, Anton Potokar, Jože Vrtovšek in Marko Pajk. Upokojeni duhovnik gospod Mihael Trdin, ki pomaga pri vodenju fare Češnjice, se zaradi zdravja srečanja ni mogel udeležiti. Predstavljene so bile glavne investicije pri obnovi sakralnih objektov. Nadaljevanje obnove cerkve sv. Luka v Praprečah, dokončanje obnove kasetnega stropa v cerkvi na Golčaju in priprava za sanacijo cerkve sv. Mohorja in Fortunata v Zideh. To so večje investicije, za katere je gospod župan obljubil, da bo tudi občina pomagala po svojih močeh. Več o delu in življenju po župnijah bi moralo biti zapisano tudi v Rokovnjaču. Delo Karitas, pevskih zborov in veroučnih skupin je ljudem na splošno premalo poznano. Upamo, da bo sodelovanje v bodoče boljše. Srečanje je minilo v prijetnem vzdušju. Seznanitev s potrebami in možnostmi pa je dober temelj za nadaljnje delo.

Župan je 26. januarja obiskal upokojenega češenjskega župnika gospoda

Mihaela Trdina, ki bo letos obhajal biser-no mašo. Zaradi zdravstvenih težav se ni mogel udeležiti novoletnega sprejema na Občini Lukovica.

Že 55 let oskrbuje češenjsko faro, ki je v teh letih dernografsko zelo nazadovala. Ljudje so se v želji po večjem zaslužku preselili v dolino, utrip vasi je zamrl, zaprla so se šolska vrata.

Nova upanja prinašajo boljše povezave, mladi, ki ostajajo doma, ter družine, ki na podeželju poiščejo mir in čisto okolje.

V eni od prihodnjih števil Rokovnjača bo z letošnjem jubilejom gospodom Mihaelom Trdinom objavljen daljši intervju.

V. G.

PUST IN PUSTNE MASKE

Stari predjulijanski koledar je začel novo leto z marcem, s prihodom pomladi, zato so na pragu novega leta stari narodi poskušali z različnimi praznovanji in obredi čimprej prepoditi iz dežele zle zimske duhove.

Po ulicah Rima so se v tem času valile hrupne množice grozljivih mask, ki so predstavljale obiske rajnih prednikov, ki so poskušale prestrašiti mrzlo zimo in buditi prijazno pomlad. Praznovanje so imenovali »febra« - očiščenje. Slavili so Luperka - boga gozdov in pastirjev. Darovali so mu kozle in prižigali plamenice.

Ta davni poganski praznik je cerkev pokristjanila s svečenico, s praznikom obhoda gorečih sveč.

Vsi ti prazniki rimskih osvajalcev in drugih so se v naših krajih mešali s keltskimi in ilirskimi šegami ter še z običaji naših slovanskih prednikov. Imeli so vesel značaj, klicali so pomlad, izganjali zimo in poskušali obvarovati zemljo pred nevarnimi besi v času pred pomladno setvijo. Tako lahko rečemo, da je Slovenija, kar se tiče pustnih mask, Evropa v malem.

Prvi med njimi je naš stari dobri Kurent, ki še danes prihaja iz pradavnine in obiskuje vasi po Ptujskem polju. Oblečen je v narobe obrnjen kožuh, ima živalsko masko z rilcastim nosom in dolgim jezikom, kravjim zvoncec okrog pasu in ježevko v roki. Tako že dolga stoletja poplesavajo skupine kurentov od hiše do hiše. Imajo tudi spremljevalce: »piceki«, »vile«, »hudiči« in »orači«, ki so vpreženi in pred vsako hišo zaorjejo brazdo v sneg in med prepevanjem starih pesmi posejejo repno seme. S tem izražajo nestrpnost kmeta, ki si želi orati in priklicati iz zemlje mlado rast.

Med bolj nevarne sodijo strašni medvedi, nagajiva rusa in kopjaši. Omeniti je treba tudi »pokače«, skupino fantov, ki z dolgimi biči pokajo po vasi in s tem spominjajo na nekdanja verovanja v zle duhove, ki so jih ljudje odganjali s hrupom in pokanjem.

Žal je zaradi nestrokovne skrbi lik kurenta zdrknil na raven cenenege komercializma. Edino pravo okolje za spoznavanje dediščine pustnih likov tega dela Slovenije so Markovci in Zabovci na Ptujskem polju z okoliškimi vasei.

Poleg kurentovanja ali »fašenka« je po naših krajih znana še vrsta pustnih običajev, kot so npr. Cerkljanski lafarji. Glavni lafar v Cerknem je Pust. Obleko ima pošito z mahom, v rokah nosi smreko, spremljajo ga različne šeme: »ta bršljanast«, »ta star in ta stara« in še okoli 20 drugih, ki vsi nosijo značilna lesena naličja, »larfe«, narejene izključno iz naravnih gradiv. Cerkljanski lafarji predstavljajo vrhunec lesenih rezljanih naličij za maske in so vsi tipi tudi zaščitena kulturna dediščina.

Vsa ta družina se uprizori na pustni torek pred cerkveno sodbo. Pust je obsojen, ker so po njegovi krivdi vaščani preveč pojedli in popili, kriv je slabega vremena, kriv je, ker je nekemu sosеду krava crknila in kriv je vsega. Ko ga ujamemo, ga »ta star« mahne po glavi in pust se sesede v nastavljene sani, nakar se začne veselica, ki se konča s »kapucinsko polko«, nazadnje ga še pokopljejo. To pokopavanje pusta v resnici pomeni pokopavanje zime.

V teku stoletij je ljudstvo pozabilo na prvotni pomen prastare šege in spreminilo pustovanje v vesel praznik burk in smeha. Tako smo v naši vasi pusta kar zažgali. Fantje smo po vasi nabrali nekaj sena in slame ter oboje natlačili v star »rekle« in naredili pusta. Naložili smo ga v »šajtrgo« in ga hrupno pripeljali na prizorišče.

Nabili smo ga na kol, okrog pa namestili suhih vej ter težko zbranih, danes prepovedanih gum. Obredu požiga je prisostvovala cela vas, s slovesnim govorom in petjem pa ga je vodil pok. Mačkov ata, ki nas je vse navdušil z veliko mero zdravega humorja.

Najvažnejše pa so bile obilne pustne pojedine, ki jih še nismo opustili. Na mizi ne smejo manjkati mastne jedi, predvsem tolste pečenke ali suho meso,

šobelj ter krofi ali bobi. Obilna pustna pojedina bo prinesla bogato letino, drevje bo dobro rodilo, kokoši bodo pridno nesle in dekleta bodo našla ženine. Tisti, ki se za pusta ne naje, bo vse leto lačen.

Tudi v pustnem plesu so čarodejne prvine. Stara vera trdi, da čim više bodo pri pustnem plesu plesalci skakali, tem više bo v tistem letu zrastel lan, in čim više bodo frofotala krila plesalk, tem debelejša bo repa.

Najpametneje je torej ob pustu noreti, piti, jesti in plesati!

Marko Cerar

REKLA SI MI

*Rekla si mi,
naj ti pesem napišem in jaz ti jo pišem,
rekla si mi, naj ne hitim, da ljubezen
obstaja
in jaz ti verjamem, ker čutim, da
prihaja.*

*Mislil sem, da je ljubezen nedosegljiva
mislim, da je ni, da je nevidljiva,
potem nenadoma si se pojavila ti,
tvoj nasmeh...tvoj pogled in najin
klepet -
naenkrat je vredno živet.*

*O Bog, ona je končno tu, da me
spomni
ona je končno tu... ona je ta, da me
objame,
ona je prava in srce verjame...
O Bog, pozno je že, daj pokaži mi pot
do nje.*

*Rekla si mi,
naj ti pesem napišem in jaz ti jo pišem,
rekla si mi, naj ne hitim, da ljubezen
obstaja
in jaz ti verjamem, ker čutim, da
prihaja.*

*Povej mi, kje si in prišel bom,
povej mi, zakaj ne morem biti tam,
kjer si ti,
tam kjer je tvoja duša, tam kjer je tvoj
dom,
povej mi, koliko naj čakam in čakal
bom.*

*Če me lahko kdo ponovno dvigne, si to
ti,
če telefon zazvoni, želim, da si to ti,
če se zjutraj zbudim, želim, da si
zraven ti.*

*Samo en korak, prava beseda, en dotik
in ljubezen je tu.
Samo en korak in bodi tu.*

*Rekla si mi,
naj ti pesem napišem in pesem je tu.*

V. NADJ

Za lepši dostop do vaše hiše
in za urejeno dvorišče

poskrbi

VLADIMIR LAVRIČ s.p.

Kompolje 3, 1225 Lukovica
Telefon: 061 735 602

V letu 2000 gradimo skupaj!

IN MEMORIAM

Nekomu ja dano živeti dlje časa od drugih, kar je darilo matere narave vsakemu posamezniku, vse pa mora sprejeti za dobro. Tako rojstvo kot smrt sta nekaj lepega – radostnega.

Dne 12. januarja 2000 smo se na zlatopoljskem pokopališču v Podgori še zadnjič poslovili od staroste naših vasi in fare, Andreja Pogačarja – Usovega očeta z Brezovice.

Rodil se je 16. 11. 1909 kot drugi otrok šestčlanske družine Pogačar z Zlatega Polja. Torej je konec lanskega leta praznoval svoj 90. rojstni dan in ob slavnosti na svoji domačiji je pred sorodniki in znanci še zaplesal. Toda starost in malo prehlada naredi svoje. Ostala je le še njegova sestra Ana s Trnjave, ki pa se že tudi bliža 90. letu življenja.

Njegovo življenje je bilo bolj trnovo kot pa z rožicami posuto. Že kot petletni otrok je izgubil očeta, ki je padel v prvi

svetovni vojni. Med drugo svetovno vojno je bila domačija požgana, družina pa izseljena. Povojna obnova je bila težka.

No, pokojni oče Andrej se je poročil 21. 6. 1936 z Marijo Pogačar z Brezovice in se preselil k njej. Rodili so se jima štirje otroci, žal je najmlajša hči Marinka pred slabimi štirimi leti umrla za hudo

boleznijo. To je bil hud udarec za Usovo hišo, saj je bila ona naslednik domačije. K sreči je, čeprav takrat še mlada, vnukinja Simona prevzela skrb za svoje stare starše in skrbela zanje v zadovoljstvo vseh. Zato ji gre najlepša zahvala. Sedaj ima na skrbi še mamo, ki zelo pogreša svojega moža, saj sta bila izreden zakonski par in sta se lepo razumela.

Povedati moram, da je bil pokojni oče Andrej v vseh povojnih letih aktiven član raznih odborov in kasneje tudi dolgoleten član v vodstvu Krajevne skupnosti Zlato Polje. Zavzemal se je za pravico in poštenost. Žal ni bilo vedno vse po njegovi volji. Tako ni dočkal morebitnega asfalta do domačije, ki si ga je močno želel.

Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo veliko ljudi, saj je bil priljubljen med vsemi. Lep cerkveni obred je opravil naš župnik Andrej Svete. Hvala mu! Pevci so mu zapeli v slovo, sam pa sem spregovoril nekaj poslovnih besed. Vsem, v mojem imenu in imenu domačih, lepa hvala.

Dragi Usov oče!

Ostali nam boste v najlepšem spominu kot pravičen, delaven, pošten in družaben človek. Počivajte v miru in večna luč naj vam sveti!

Vinko Jeras

ANDREJ POGAČAR

Usov oče iz Brezovice
pri Zl. Polju

KARITAS BRDO SPOROČA

Žal kljub velikemu standardu, ki smo ga deležni prebivalci Slovenije, nekateri še vedno občutijo pomanjkanje najosnovnejših stvari, ki so potrebne človeku za dostojno preživetje. Mnoge organizacije in posamezniki si prizadevajo, da bi pomanjkanje, ki ga občutijo, le kako ublažili. V ta namen se je tudi župnijska Karitas Brdo odločila, da za potrebe materinskih domov in ljudi v stiski v mesecu januarju zbere še uporabno obleko in obutev, ki jo bo kasneje razdelila med tiste, ki jo najbolj potrebujejo. Obleka in obutev naj bo čista in zašita. Datum in kraj zbiranja bo objavljen kasneje. Ker pa vsi nimate oznanil, naj se tako kot včasih širi glas od ust do ust.

DJD

*Človek živi,
dokler ostane v
srcih ljudi,
ki so ga imeli radi.*

V SPOMIN

že leto dni in noči si v večnem življenju, naš dragi

FRANC BAJDE

spomin nate ne blede, je prelep.

Hvala vsem, ki se pomudite ob njegovem preranem grobu in mu prižigate luč. Hvala!

Vsi njegovi

*Ne jokajte na
mojem grobu,
le tiho k njemu
pristopite.
Pomislite, kako
trpela sem
in večni mir mi
zaželite.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra žena, mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

MARIJA ŽAVBI

iz Lipe 6 nad Blagovico

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom za nesebično pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem za pisna in izrečena ustna sožalja, podarjeno cvetje, sveče, sv. maše, denarno in materialno pomoč. Zahvala g. župniku za opravljen pogrebni obred, farnemu zboru s Češnjic, organistu Mitji, pevskemu zboru Solidarnost iz Kamnika in g. Krtu za zaigrano tišino. Zahvala tudi osebjju ZD Domžale in patronažni sestri Marinki Resnik iz ZD Kamnik. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali v času njene bolezni in ji krajšali trpeče dneve.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni
Lipa, januar 2000

*Ljubila sta življenje,
ljubila sta svoj dom.
Al' tiho in za vedno
odšla sta v večni dom*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naših skrbnih staršev očeta in mame

Nade in Ernesta MAKOVEC

iz Kranjega Brda 1

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in prispevke za svete maše. Najlepša hvala gospodu župniku Antonu Potokarju za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem Kvinteta Pueri Cantorum iz Tržiča za zapete pesmi, partonažni sestri Irmi, Martini, ZD Domžale – diabetičnemu oddelku za zdravstveno nego in gospodu Francu Novaku za ganljive poslovnice besede ob odprtem grobu.

Hvala vsem, ki ste ju pospremili na njuni zadnji poti.

Žalujoči vsi njuni

TROJANE d.d.

KJER SO DOMA SLASTNI TROJANSKI KROFI

Trojane eno od redkih gostišč iz tradicije dobre stare gostilne.

Ob evropski prometni žili Dunaj-Trst, je leta 1859 zrasla za tisti čas mogočna Konškova gostilna s prenočišči, v kateri se je vsakdo rad ustavil. Že leta 1913 je skozi Trojane vozil redni avtobus.

Posodobljeno in razširjeno gostišče Trojane je kos tudi današnjemu prometu, ob vsem tem pa je ohranilo nekdanjo domačnost, sloves dobre kuhinje in počivališča.

Prijazna postrežba, prijeten ambient in pestra izbira odličnih domačih jedi, polnijo gostišče ob vsakem času. Kako tudi ne? Saj so nosilci znaka SQ, kar pomeni slovensko kvaliteto za proizvode in gostinske storitve.

Od vseh dobrot pa prav zagotovo najbolj slovijo slastni trojanski krofi. Njihova priljubljenost ni naključje; še vedno jih delajo ročno po starem hišnem receptu.

Gostišče ponuja manjše gostinske sobe v stari gostilni in večje v novih restavracijskih objektih. V poletnem času je najprijetneje pod veliko platneno streho na terasi, kjer se odpira pogled na Zasavsko hribovje in prelepo predalpsko gričevje, kjer so zrasle tudi Trojane.

Tudi ob novi avtocesti bodo Trojane ostale mikavno počivališče z domačnostjo, ki je zlepa ne premore kak sodoben obcestni objekt.

